Бутун дунё пролетарлари, бирлашингиз!

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбекистон Компартияси Тошкент шаҳар комитети ва халқ депутатлари шаҳар Советининг органи

Газета 1966 йил 1 июлдан чиқа бошлаган. ◉ № 58 (6. 847) ◉ 1989 йил 10 март, жума ◉ Баҳоси 3 тийин

Тошкент шаҳар партия комитетининг бўлажак пленуми олдидан

Рақам билан халқни боқиб бўладими?

Аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлаш — шу куннинг долзарб масаласи. Партия ўз қарорларида бу муҳим масалага доимо эътиборни қаратмоқда. Лекин шундай бўлса-да, ҳали бу соҳадаги амалий ишларни жонлантириш керак бўлмоқда. Шу боис Тошкент шаҳар партия комитетининг март ойида бўладиган пленумининг ҳам худди шу масалаларга бағишланиши бежиз эмас.

Хўш, аҳолига озиқ-овқат маҳсулотларини етказиб бериш шаҳар районларида қай даражада? Мухбиримиз Чилонзор район партия комитетининг иккинчи секретари А. М. Акрамхўжаев билан учрашиб, шу хусусда суҳбатлашди.

— Аъзам Мақсудович, аҳолини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашни яхшилаш хусусида XIX Бутуниттифоқ партия конференциясида партия ташкилотлари олдига ҳам конкрет вазифалар қўйилган эди. Ўшанда бу масала жуда катта социал-сиёсий аҳамиятга молик эканлиги уқтириб ўтилганди. Ушбу вазифалардан келиб чиқиб, районда бу соҳада қандай ишлар амалга оширилмоқда?

— Шу ўринда мавзудан сал четга чиқсак-да, аввало бозорлар хусусида тўхтаб ўтай. Ҳозир ҳар қадамда бозорлар қимматлашиб кетяпти, деган гаплар қулоққа чалинади. Рост гап. Бунинг сабаблари эса кўп. Масалан, Бешёғоч бозорини олайлик. Бир вақтлар бу ерда катта бозорларга нисбатан арзончилик бўларди. Чунки у ерда пойтахт области районлари билан боғланган автостанция бор эди. Ҳозирга келиб у йўқолди. Натижада деҳқонларнинг бозорга келиши қийинлашди. Бундай шароитда нарх-навонинг кўтарилиши табиий, албатта.

Биз ишимизни аввало савдодаги мана шу бетартибликка барҳам беришдан бошладик. Метронинг Ҳамза, «Чилонзор» станцияларида, Қатортолдаги «Шуҳрат» магазини ёнида савдо ярмаркалари ташкил қилдик. Масалан, шулардан бири — Ҳамза станциясидаги ярмаркани олиб қарайлик. У ерда 9 дўконча ўрнатдик, ишлайдиганларга шароит яратдик: иссиқ, совуқ сув, энергия, душ, канализация, қўйинг-чи, ҳамма керакли нарсаларни тахт қилдик. Ярмаркадаги дўкончаларни бир магазинга бириктирдик. Биринчи дўкончага район озиқ-овқат савдо идораси молларини қўйдик. Кейингиси «Хозторг» билан тузган шартнома бўйича хўжалик моллари билан, иккитасида эса сабзавот ва мевалар билан савдо қилади. Яна иккитасини умумий овқатланиш тармоқлари ихтиёрига бердик. Яна бу ердаги савдо ишларини шундай йўлга қўйдикки, ярмаркага келган одам хариддан ташқари рўзғордаги барча камчиликларни битириб кетади.

Бундай ярмаркаларнинг ўзида қолдиқ маҳсулотларни қайта ишлаб сотадиган ишлаб чиқариш цехини ишга туширишга ҳозирлаяпмиз. Масалан 1 тонна помидордан 200—300 килограмм помидор чиқитга чиқади. Ундан шу ернинг ўзида томат тайёрлашни йўлга қўймоқчимиз.

— Келинг, масалага конкретроқ ёндошсак. Район аҳолисини мева-сабзавотлар билан таъминлаш қай даражада? Бу борада қандай муаммоларга дуч келинмоқда?

— Бу соҳада ўтган йили ўз олдимизга қўйган вазифаларни дуруст бажардик. Масалан, план бўйича 16.040 тонна сабзавот ўрнига 17 минг тонна, 2.658 тонна картошка ўрнига салкам 4 минг тонна картошка етказиб бердик. Сабзавотларни ва картошкани қишки мавсумга жамғариш ҳам планда кўзда тутилган даражада бўлди. Лекин, мевалар ва узум жамғариш кўнгилдагидек бўлмади. Масалан, 1650 тонна ўрнига 1076 тонна мева, 500 тонна узум ўрнига борйўғи 54 тонна жамғарилди.

Энди таъминот масаласига келсак, аввало шартнома тузган деҳқонларга бироз гинамиз бор. Чунки улар шартнома муддатига сира амал қилишмайди. Улар етиштирган маҳсулотнинг 30 процентини бозорда сотиш ҳуқуқига эга. Масалан, помидор ва карамни олиб кўрайлик. Хўжаликларнинг шаҳарга бу маҳсулотларни ойма-ойга қанча бериши шартномада аниқ кўрсатиб қўйилган. Лекин улар эрта баҳорда ҳам, апрелда ҳам, май ойида ҳам бу маҳсулотларни етказиб беришмайди. Бозорга эса чиқаришади. Кейин июнга ёки июлга ўтгач, гўё ўз бурчлари эсига тушиб қолгандек икки-уч ҳисса кўп маҳсулотни бизга тиқиштиришади. «Олсанг ҳам оласан, олмасанг ҳам!». Яна «олмасанг...» деб ҳар хил пўписалар ҳам қилиб қўйишади, кейин уларга баъзи раҳбарлар қўшилишади. Шу ўринда бизнинг савдо ташкилоти раҳбарлари кўп нолишади. «Уларга рақамлар керак, бизга эса халқни боқиш... Баъзи нарсаларни ҳал қилишни ўзимизга қўйиб беришсинда!» дейишади. Гапларида жон бор. Масалан, яна бир мисол: районимизга 2600 тонна помидорни қишга жамғариш плани берилган. Шунинг 2000 тоннаси бажарилмади. Ахир ўзингиз ўйлаб кўринг, қишда теплицада помидор етиштириш мумкин, лекин ёздаги помидорни қишга сақлаб бўладими?

Очиғи, шартнома бўйича қилинаётган ҳамкорликдан икки томон ҳам бирдек манфаатдор бўлиши керак. Бунга ўз хўжалиги манфаатинигина кўзлаб ёндошиш ярамайди. Наҳотки, улар шаҳарга мева-сабзавот етказиб бериш планини бажарсак бўлдида, деган енгил ўй билан юришади. Бу нотўғри, албатта. Колхоз ва совхозлар баҳорги, ёзги, кузги маҳсулотлар етказиб беришнинг аниқ графигига амал қилишлари керак.

Бизга ортиқча маҳсулотларни бирданига қабул қилиш кўп қийинчиликлар туғдиради. Уларни сақлаш, реализация қилиш жараёнида сифати бузилади, айнийди, давлатнинг пули бекорга совурилади, беҳудага меҳнат сарфланади, оқибатда ишчи ва хизматчиларда эътироз туғилади.

Мевалар жамғаришдаги оқсоқлигимизга келсак, биз билан шартнома тузган «Олмазор» совхози 800 тонна ўрнига 100 тонна етказиб берди, холос. Биз қанча оворагарчилик билан меваларни Андижондан, Ўшдан олиб келдик.

Россиядан ҳам кутилганча картошка келмади. Масалан, Чувашистондан 3000 тонна ўрнига 800, Олтой ўлкасидан эса 10,5 минг тонна ўрнига 700 тонна келди, холос. Булар район аҳолисини озиқ-овқат билан таъминлашда жиддий қийинчиликлар туғдирмоқда.

Кейин яна бир гапни айтиб ўтай: Россиядан келтирилган картошканинг 20 фоизи чиқитга чиқиб кетади. Бу эса қанча-қанча ортиқча харажат ва меҳнат. Тошкент областида эса кейинги олти-етти йил ичида картошка экиладиган ерлар 4,3 минг гектарга қисқариб кетди. Картошка етиштириш эса 2,5 марта камайди. Бу салбий ҳолатларга барҳам берилса нафақат Тошкентни, балки бутун Ўзбекистонни республикамизнинг далаларида етиштирилган картошка билан таъминлаш мумкин. Мен фақат картошканигина олдим, бу хусусда яна қанча гапирилса оз...

— Шаҳарликларни озиқ-овқат билан таъминлашни тубдан яхшилашга бағишланадиган бўлғуси шаҳар партия комитетининг пленуми олдидан районда амалга оширилаётган тадбирларга тўхтаб ўтсангиз.

— Районимизда қурилган кенжа массивлардан бири «Алгоритм» массивидир. Ҳозир у ерда 17.000 аҳоли яшамоқда. Келгусида «Алгоритм—1», «Алгоритм—2», «Қизил Шарқ» массивлари битгач, 75 минг аҳоли истиқомат қилади. Ҳозир у ерда савдо маркази қурилишига ҳозирлик кўрилмоқда. Лекин унинг битишига ҳам бир-икки йил бор. Шунинг учун яқинда бу ерда массив аҳолисини озиқ-овқат, уй-рўзғор буюмлари билан таъминлаш муаммоларини ҳамда социал ва иқтисодий масалаларни ҳал этишга бағишлаб тадбир ўтказилди. Унинг натижаларига кўра шаҳар ижроия комитетининг кўчма йиғилишида махсус программа қабул қилинди. Биз ҳам шароитни ҳисобга олиб, аҳолини озиқ-овқат, мева-сабзавот ва зарурий рўзғор буюмлари билан таъминлаш мақсадида у ерда савдо ярмаркасини қуряпмиз. Унга яқин дўкончалардан иборат бу ярмарка яқинда ишга тушади.

Умуман район меҳнаткашларини озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашнинг энг маъқул йўли: квартал бурчакларида, янги массивларда, метро бекатларида комплекс дўкончалардан иборат ярмаркалар ташкил қилиш бўлиб қолмоқда. Фарҳод ва «Правда» газетаси кўчалари кесишган жойда қурилган савдо комплекси, ошхоналар тресги йўналиши бўйича қурилган ярим масаллиқлар ошхонаси ҳам бу йўлдаги ишларимизга мисолдир.

— Бир вақтлар «Правда» газетаси кўчасидаги Усмон Юсупов номли 3-магазин чилонзорликларни даладан янги келтирилган мева-сабзавотлар билан таъминлаб, донг таратган эди. Ҳозир унинг шуҳратини тиклаш ишлари олиб борилляпти деб эшитдик...

— Гапингизда жон бор. Бундан 10—12 йил бурун бу магазинни Халқобод агросаноат бирлашмаси ўз оталиғига олган эди. Унга пешма-пеш даладан янги узилган мева-сабзавотлар, резаворлар келтириб туриларди. Ўшанда магазин йилига 1 миллион сўмлик савдо қиларди. Кейин бирлашма билан алоқа узилди-ю, магазиннинг бир кунлик савдоси 100 сўмга тушиб қолди. Магазин ҳам, унинг омборхоналари ҳам ўз ҳолига ташлаб қўйилди.

Биз бу фактларни атрофлича ўрганиб чиқдик. Сўнгра давр талабидан келиб чиқиб, у ерни «Савдо ишлаб чиқариш марказига» айлантиришга қарор қилдик.

Шу ўринда ҳам баъзи бир гапларни айтиб ўтай. Баъзи нарсалар ҳамиша бозорда бор: масалан, «чимчим»лар, турли-туман салатлар... Хўш, буларни давлат йўли билан чиқариб бўлмайдими? Бўлади. Биз айни юқоридаги савдо ишлаб чиқариш марказида шу каби маҳсулотларни ҳам тайёрлашни йўлга қўймоқчимиз. Хуллас, магазиннинг олдинги шуҳратини тиклаб, савдонинг энг сўнгги, замонавий, илғор методларини қўллаймиз. Шу мақсадда ҳозир уни тубдан қайта қуриб, ремонтдан чиқараяпмиз.

Биласизми, Озиқ-овқат программасини амалга оширишда муҳим роль ўйнайдиган маҳсулотларни қайта ишлаб чиқариш цехлари ҳақида кўп гапирилади, лекин амалга оширилмайди. Биз бу ерда айнан мана шундай цехни ишга туширамиз. Цех ишлаб чиққан маҳсулотлар ҳам магазиннинг савдо пештахталарида сотилади.

Бу ерда ёшлар учун видеобар (ёшларнинг дам олиш маркази) ҳам бўлади. Магазинда хонадонларнинг томорқаларида етиштирилган ортиқча маҳсулотларни сотиб олиш йўлга қўйилади. Ишлайдиганлар учун ҳам барча шароитлар муҳайё бўлади. Булардан ташқари бу ерда яқинда замон талаблари асосида қайта жиҳозланган савдо ходимлари учун малака ошириш курси ҳам ишлаб турибди.

Ёшларнинг дам олиш марказида тўйлар, район ёшларининг турли тантаналарини ўтказиш мумкин. Чунки у район комсомол комитетининг оталиғида бўлади. Тўй қилганга бу ерда биронта муаммо бўлмайди, ҳатто марказнинг ўз ансамбли ҳам тузилади.

Марказ тўла қувват билан ишга туширилгач, йилига 1 миллион 200 минг сўмлик савдо қилади.

Буларнинг барчаси шаҳарликларнинг социал-маиший шароитларини яхшилаш, Озиқ-овқат программасини амалга ошириш йўлидаги ишлардир.

— Аҳолига дала ҳовли учун ер участкаларини ажратиб бериш, боғдорчилик-полизчилик ширкатларини тузиш ҳам меҳнаткашларни озиқ-овқат маҳсулотлари билан таъминлашда, уларнинг мароқли ҳордиқ чиқаришларида муҳим роль ўйнамоқда...

— Ҳозир районимизда 32 боғдорчилик ширкати мавжуд. Улар ёрдамида район меҳнаткашларидан 1252 аъзоси дала ва ер участкаси билан таъминланган. Уларнинг ер майдонлари 71,7 гектарни ташкил қилади. Ўтган йили бу ширкат аъзоларининг ҳар бир участкасидан ўрта ҳисобда 360 килограммдан мева, 380 килограммдан сабзавот олинди.

— Ёрдамчи хўжаликларнинг истиқболи ҳақида нима дея оласиз?

— Ҳозирги пайтда районимиздаги корхона ва ташкилотларнинг ўзларига қарашли ёрдамчи хўжаликларидаги қорамолларни ем-хашак, озуқа билан таъминлаш учун улар ихтиёрида 879 гектар ерлари бор.

Сабзавотлар етиштириш учун эса 3 теплица хўжалиги бўлиб, улар 4,74 минг квадрат-метр жойни ишғол қилади.

Ўтган йили районда ёрдамчи хўжаликларда 34,7 тонна гўшт, 25 тонна сут, 4,9 тонна асал, 8,5 тонна ҳўл мева, 53,4 тонна сабзавот, 246,4 тонна полиз маҳсулотлари етиштирилди. Бу ишларни яхши йўлга қўйган ташкилотларда киши бошига йилига 3,5 килограмм гўшт, 2,5 килограмм сут, 5,3 килограмм сабзавот, 24,6 килограмм полиз маҳсулотлари тўғри келди.

Ёрдамчи хўжаликларни ривожлантириб, Озиқ-овқат программасини ҳал қилишни такомиллаштириб бориб, 1990 йилда гўшт етиштиришни ҳозиргидан 47 процентга, сутни 8 мартагача, асални 2 ҳиссага, ҳўл мевани 6 мартага, сабзавотларни 43 процентга оширишни мўлжаллаяпмиз. Лекин ёрдамчи хўжаликлар учун ер ажратишда, қорамолларга тўйимли озуқа етказиб беришда қийинчиликлар бўляпти.

Умуман олганда, биз райондаги савдо тармоқларининг тегишли мутасаддилари, ташкилотларнинг раҳбарлари ва қишлоқ меҳнаткашлари ёрдамида район аҳолисини озиқ-овқат, мева-сабзавот билан таъминлашнинг самарали йўлларини излаяпмиз.

Суҳбатни **А. ДАМИНОВ** ёзиб олди.

Замондошимиз

◉ Ўзбекистон ССР ва Ўзбекистон Компартиясининг 50 йиллиги номли Тошкент тикувчилик ишлаб чиқариш бирлашмаси тикувчи-мотористкаси Валентина Алексеевна ҚИМ.

Р. Шарипов фотоси.

26 март—СССР халқ депутатлари сайлови куни

Сайловчилар манфаатини ўйлаб

— Янги қонун белгилаган СССР халқ депутатлари системаси ҳокимият олий органида чинакам халқ вакиллигини таъминлашга қаратилгандир. У омманинг бевосита олий органини белгилаш ҳамда ўзининг жамоатчилик ташкилотлари орқали фаол иштирок этиши учун асос яратади. Сайловларни ўтказишнинг чинакам демократик тартиби бунинг муҳим кафолатидир. Албатта, бу меҳнаткашлар дидидаги муддао. Чунки бизга номигагина ишончли вакиллар эмас, балки чинакам ишлайдиган, эл-юрт манфаати йўлида жон куйдирадиган депутатлар керак, — дейди бизга 597-Тошкент—Ленин территориал сайлов округи сайлов комиссиясининг секретари Д. Раҳматуллаева. — Сайловолди йиғилишларини ўтказиш ва номзодларни рўйхатга олишда мана шу йўлдан бордик.

Округ сайлов комиссиясининг хонасида ҳаёт қайнайди. Соат кечки 20 дан ошса ҳамки, бу ерга кириб келаётган сайловчиларнинг ниҳояси кўринмайди. Улар турли саволлар билан навбатчига мурожаат қилишади, таклиф ва истакларини билдиришади. Биз ҳам ана шундай суҳбатлардан бир нечтасининг гувоҳи бўлдик.

— Мен «2-Қўйлиқ» массивидаги 24-уйнинг 30-квартирасида истиқомат қиламан, — дейди Г. М. Никитин. — Квартирамни алмаштирмоқчи эдим, шунга бирор ёрдам берармикансизлар деб келувдим!

Дилфуза Раҳматуллаева ташриф буюрувчининг илтимосини дафтарга қайд этди-да унга юзланди.

— Илтимосингизни ижобий ҳал этишга ҳаракат қиламиз. Эртага уйингизга депутатлардан бирини юборамиз. Шароитингизни ўрганиб келишади.

Г. М. Никитин секретарга миннатдорчилик билдириб чиқди.

Ленин район Советининг депутати В. Ф. Февченко эса сайловчилардан тушган наказлар хусусида келибди. У 1-проезд Хушнуд ва Мунис проездлари ночор аҳволда эканлиги, ҳар иккала кўча капитал ремонтга муҳтожлиги ҳақида гапирди. Депутатнинг илтимоси инобатга олинди.

— Биз фақат сайловга оид савол-жавоблар билан эмас, балки меҳнаткашларнинг барча талаб ва истакларини инобатга олиб, уларни бажо келтиришга ҳаракат қиламиз. Қайта қуриш, ошкоралик ва чинакам демократия биздан шуни талаб этади. Ахир одамлар бизга ишониб келишсаю, уларни сансалор қилсак, унда сайловчилар ишончини йўқотиб қўямиз, — дейди Д. Раҳматуллаева.

Округ сайлов комиссияси шу кунларда номзодларнинг меҳнаткашлар билан учрашувларини қизиқарли ўтказиш ҳамда сайловни муваффақиятли якунлаш учун барча имкониятларини ишга солмоқда.

М. ОРИПОВ.

СССР ОЛИЙ СОВЕТИ ПРЕЗИДИУМИДА

СССР халқ депутатлигига номзоднинг ишончли вакилларини сайлов кампаниясини ўтказиш вақтида ишлаб чиқариш ёки хизмат вазифаларини бажаришдан озод қилиш имкониятлари тўғрисида тушган сўровлар муносабати билан СССР Олий Совети Президиуми СССР халқ депутатлари сайлови тўғрисидаги СССР Қонунининг 46-моддасига мувофиқ СССР халқ депутатлигига номзоднинг ишончли вакиллари унга сайлов кампаниясини ўтказишда ёрдам беришини ҳисобга олиб, сайловлар (сайлов ҳуқуқи) билан боғлиқ жамоат вазифаларини амалга ошириш вақтида ишчи ва хизматчиларнинг кафолатлари тўғрисида иттифоқдош республикалар қонунлари (РСФСР меҳнат қонунлари кодексининг 111-моддаси ҳамда бошқа иттифоқдош республикалар меҳнат қонунлари кодексларининг тегишли моддалари)га мувофиқ равишда халқ депутатлигига номзоднинг илтимосига мувофиқ ишончли вакиллар ўз иш жойида ўртача иш ҳақи сақлаб қолинган ҳолда ишлаб чиқариш ёки хизмат вазифаларини бажаришдан озод қилиниши мумкинлигини тушунтириб берди. Шу муносабат билан корхоналар, муассасалар ёки ташкилотлар қиладиган харажатлар уларнинг илтимосига мувофиқ сайлов ўтказиш учун ажратиладиган маблағлар ҳисобидан қопланади.

Сўнгги соатда

ТАСС ХАБАРЛАРИ ВА МАРКАЗИЙ МАТБУОТ САҲИФАЛАРИДАН

◉ ВЕНА. Австрия пойтахтидаги Хофбург саройида Европада оддий қуролли кучлар борасидаги музокаралар ва ишончни мустаҳкамлаш тадбирларига ҳамда хавфсизликка доир музокаралар бошланди. Бу музокараларни ўтказиш тўғрисида Европада хавфсизлик ва ҳамкорликка бағишланган кенгаш қатнашчилари бўлган давлатлар вакилларининг Вена учрашувида аҳдлашиб олинган эди. НАТО ва Варшава Шартномаси мамлакатлари қуролли кучлари ва оддий қурол-яроғларини анча қисқартириш тўғрисида мутаносиб аҳдлашувга эришиш — мазкур анжуманларнинг асосий вазифаларидан биридир. Бу галги музокараларга катта умид боғланмоқда. Кўпгина сиёсий арбобларнинг баёнотларида, матбуот шарҳларида музокаралар агар қатнашчиларнинг хоҳиш-иродаси бўлса, Европада хавфсизлик ва ишончни сифат жиҳатидан янги даражага олиб чиқиши, Умумевропа хонадонини барпо этишга катта ҳисса қўшиши мумкин, деган асосий фикр билдирилмоқда.

◉ ПРАГА. Кромержиж шаҳрида ЧССР агрономлари ва қишлоқ хўжалиги бошқа мутахассисларининг умумдавлат йиғилиши бўлиб ўтди. Йиғилиш қатнашчилари илғор агротехнологиялардан фойдаланиш, хўжаликлар учун донли экинларнинг энг ҳосилдор навларини конкрет шароитларни ҳисобга олиб танлаш тажрибасини ўртоқлашдилар. Бу йил республикада 2,5 миллион гектар ерга дон экилади. Олимлар ва мутахассислар бу йил кўп қор ёққани, тупроқда намлик кўплигини ҳисобга олиб, агрономларга тавсиялар беришди, кузги экинлар ҳолатини баҳолашди.

◉ НЬЮ-ЙОРК. Ўтган йили хусусий уйларда яшовчи Америка оилалари яна камайган, деб хабар қилди миллий уйсозлик уюшмаси. Бостоннинг ана шу ташкилоти маълумотларига кўра, 1988 йилда АҚШда оилаларнинг салкам учдан икки қисми ўз уйига эга бўлган. Ана шу ўлик мулкнинг нархи муттасил ошиб бормоқда. Уйсозлар уюшмасининг раиси Ширли Уайсмен хоним «Ёш американликларнинг уй сотиб олиши тобора қийинлашиб бормоқда», деб эътироф этди. Бошқача қилиб айтганда, «Америкача орзу» янада саробга айланиб бормоқда. Айни бир вақтда турар жой қимматчилиги шунга олиб келдики, американликлар янги уй сотиб олиш ўрнига эскисини ремонт қилиб, таъмирлашни афзал кўришмоқда. Бултур улар ана шу мақсадлар учун рекорд маблағ — 100 миллиард доллар сарфлашган. Бу 1983 йилдагига нисбатан қарийб икки баравар кўпдир.

◉ ВАРШАВА. К. Станиславский номидаги Москва драма театри Варшавадаги гастролларини Михаил Булгаковнинг «Ит юраги» асари асосида Александр Товстоногов саҳналаштирган спектакль билан бошлади. Польша пойтахтининг томошабинлари Варшавадаги «Вспулчесни» театри саҳнасида Москва артистлари спектаклини ниҳоятда самимий кутиб олдилар. Москва артистлари бу театр билан анчадан буён дўстлик алоқаларини боғлаб келмоқдалар. К. Станиславский номли театрнинг поляк драматурги Славо Мир Мрожек пьесаси асосидаги «Танго» спектакли самарали ижодий ҳамкорликнинг намунасига айланди. Гастроль вақтида Варшава томошабинлари кўрадиган бу спектаклни «Вспулчесни» театрининг бош режиссёри Мачей Энглерт саҳналаштирган.

СЕНИ КЎТЯПМИЗ, НАВРЎЗ!

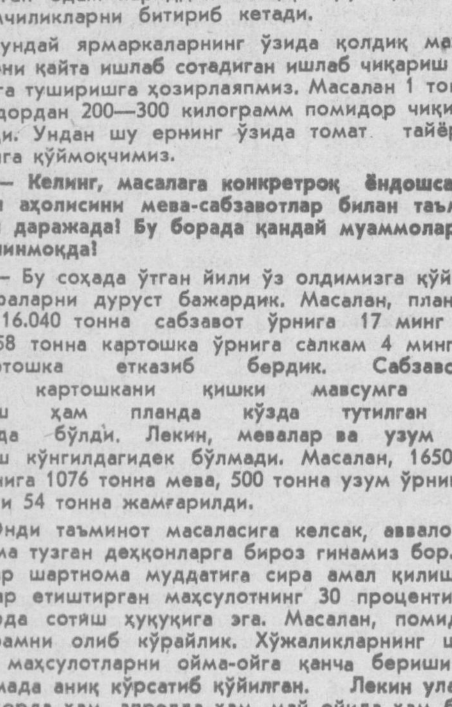

Ақл билан иш кўриш тантана қилди. Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитетининг қарори билан Наврўз яна кенг байрам қилинадиган бўлди.

Шарқ халқларининг қадимий анъанасини ман этишга уринишга тоқат қилиш оғир ва аламли эди. Шу сабабдан ҳам ушбу нуфузли ва жуда муҳим қарор ўлкамизда мамнуният ва шоду хуррамлик билан кутиб олинди. Янгидан ҳаётимиздан ўрин оладиган баҳор шодиёнаси том маънода умумхалқ тусини олиши, давримизга мос мазмун билан бойиши, у ҳаммамизда табиатдаги уйғониш завқини уйғотиши, қайта қуриш мақсадларига хизмат қилиши учун ҳар биримизнинг фаол иштирокимиз, ташаббусимиз даркор.

Наврўз, шубҳасиз, ёшариш ва янгиланиш байрамидир.

Шундай экан, бугунги баҳор кунларида лоақал бир туп ниҳол ёки гул экайлик. Республикамиз пойтахти янгияngi яшил либосларга, гуллар чаманига бурканишга лойиқ ва муҳтож.

«Тошкент оқшоми» Наврўз айёми муносабати билан энг кўкаламзор, гулзор маҳалла ва микрорайон номига сазовор бўлиш учун кўрик ўтказишни таклиф қилади. Бу ҳолда биз унинг ғолиблари ҳақида батафсил ҳикоя қилиб берган, улар тажрибаларини кенг тарғиб қилган бўлардик.

— Наврўз, шубҳасиз, куй ва ялла, халқимиз қалбининг тўрида сақланиб, авлоддан авлодга мерос қолдирилаётган урф-одатларимиз, анъаналаримиздир.

Бу кунни халқ оҳангларисиз, лапар ва аскияларисиз тасаввур этиб бўлмайди. Эҳтимол Наврўз шодиёналарида илк маънодаги мушоира—байтга чечан қизларимизнинг шеърий баҳсларини тиклаш мақсадга мувофиқдир?

Ҳаваскор ижрочиларимиз, аскиячи ва масхарабозларимиз, назм ихлосмандлари, эпчил ва жасур дорбозларимиз, миллий курашда чапдаст полвонларимиз маданият ва истироҳат боғларимиз, клуб ва саройларимизнинг азиз меҳмонлари бўладилар, деган умиддамиз.

Наврўз деганда кўз олдимизга сумалак ва ҳалим, кўксомса, фасли навбаҳорнинг бошқа тансиқ таомлари келиши ҳам шубҳасиздир. Бугунги шаҳри азимимизда уларни аввалларидагидек хонадонларда ёки маҳалла-кўйда тайёрлаш осон эмас. Аммо биз умумий овқатланиш корхоналарининг етти иқлимни қойил қолдириб келган, қўлидан бол томадиган ошпазлари Наврўз шодиёнаси иштирокчиларини ҳам мамнун этадилар, деган умиддамиз.

«Тошкент оқшоми» район Советлари ижроия комитетлари, маҳалла комитетлари, маданият ва спорт ташкилотларига мурожаат этади. Келинг, янгиланиш давримизга яна ташриф буюрган Наврўзни чинакам халқ байрамидек нишонлайлик! У кўклам бўёқларидек ранго-ранг, қуёшидек ҳароратли, бир йилга татийдигандек ўтиши учун биргаликда фикрлашиб олайлик. Бу ҳақдаги таклиф ва мулоҳазаларингизни редакциямизга маълум қиласиз, деган умиддамиз.

Сени орзиқиб кутяпмиз, Наврўз!

◉ (Наврўз ҳақидаги материаллар билан газетамизнинг 3-саҳифасида танишишингиз мумкин).

ҲАММА—РЕСПУБЛИКА ҲАШАРИГА!

Ўзбекистон ССР Министрлар Совети бир қанча корхоналар, хўжаликлар, муассасалар ва ташкилотлар меҳнат коллективларининг ташаббусини қўллаб-қувватлаб, 1989 йил 12 март куни ободонлаштириш ва кўкаламзорлаштириш юзасидан республика якшанбалиги ўтказиш тўғрисида қарор қабул қилди.

Ўтган қишнинг қаттиқ келганини ҳисобга олиб, шу куни шаҳарлар, шаҳар посёлкалари, район марказлари, боғлар ва хиёбонлар территориясини тозалаш, дарахт кўчатлари ўтқазиш юзасидан катта ҳажмдаги ишларни бажариш лозим бўлади. Бундан ташқари ирригация коллектор-зовур шохобчалари ва ариқларни тозалаш зарур.

Қорақалпоғистон АССР Министрлар Совети, область ижроия комитетлари ва Тошкент шаҳар ижроия комитетига жойларда якшанбаликка пухта тайёргарлик кўриш ва уни муваффақиятли ўтказиш юзасидан ишчи группалари тузиш топширилди. Бунинг учун меҳнат коллективларининг, маҳалла комитетларининг ва уй-жойлардан фойдаланиш идораларининг куч-ғайратларини сафарбар этиш, якшанба куни ўтказиладиган ҳашар қатнашчиларини зарур иш билан, иш қуроллари, кўчатлар билан таъминлаш, хуллас якшанбаликни чинакам меҳнат байрамига айлантириш учун ҳамма ишни қилиш тавсия этилди.

Ҳамма — якшанбаликка, ҳашарга!

Бу ҳақда конференцияда гапирилган эди

Қайта қуриш жонкуярлари

2-автокомбинат партия комитети секретари, XXVI шаҳар партия конференцияси делегати Л. В. Клестов билан суҳбат

— Леонид Владимирович, ёдингизда бўлса XXVI шаҳар партия конференциясида коммунистлар олдига партия ташкилотларининг янги иқтисодий шароитдаги ролини ошириш муҳим вазифа қилиб қўйилган эди. Айтингчи, эндиликда бу иш сизнинг коллективингизда қандай амалга оширилмоқда?

— Мамлакат социал-иқтисодий тараққиётини жадаллаштиришнинг энг муҳим шарти бевосита хўжалик механизмини такомиллаштириш ва шу асосда бошқаришнинг яхлит, самарали усулини тўла қарор топтиришдан иборат. Бу муҳим вазифа меҳнат коллективларигагина эмас, уларнинг партия ташкилотлари зиммасига ҳам катта масъулият юклайди. Бугунги кунда иқтисодий бошқарувга партиявий раҳбарликнинг кучаяётгани бежиз эмас. Коммунистлар қайта қуришнинг авангардлари. Улар ўзларининг зарбдорона меҳнатлари ва актив ҳаётий позициялари билан ташаббускорлик кўрсатмоқдалар. Қайта қуриш муваффақиятларини яна ҳам мустаҳкамланишини таъминлашаяпти. Шубҳа йўқки, бу қудратли кучнинг туб бурилишлар давридаги фаоллиги ҳар бир дақиқада сезилиб турибди. Иқтисодий бошқарувга партиявий раҳбарликнинг кучайтирилиши, бу ишда коммунистлар ва партия ташкилотларининг ролини ошириш истиқболдаги режаларимизни юзага чиқаришнинг тўла таъминлаш имконини беради.

— Бу йилги энг муҳим янгилик — автокомбинатни тўла хўжалик ҳисобига ўтиши бўлди. Шундайми?

— Албатта. Ўзини ўзи маблағ билан таъминлаш ва ўз харажатларини ўзи қоплаш шароити ҳозирданоқ коллективнинг ишлаганига қараб яшайдиган вақти етганлигини кўрсатмоқда. Аниқ ҳисоб-китобларни олиб бориш, таҳлил этиш, молиявий воситалардан фойдаланишни тўғри ташкил этиш ҳаётий заруратга айланганидан далолат бериб турибди.

— Демак, бугунги кунда энг аввало ишни тўғри ташкил эта билиш керак?

— Шундай. Қолаверса, бир қатор ташкилий-техникавий тадбирларни уюшқоқлик билан амалга ошириш жоиз. Бошқачасига айтганда иқтисодий бошқарув усулларини такомиллаштириш, бугунги кун талабига мувофиқлаштириш зарур.

— Бу ишда коммунистларнинг, партия ташкилотининг роли қай тарзда намоён бўлаяпти?

— Масаланинг бу томонини ойдинлаштириш учун ўтган хўжалик йилини яна бир бор таҳлил этишга тўғри келади. 1988 йилда 19 миллион 828 минг сўмлик даромад олишни мўлжаллаган эдик. Бу кўрсаткич ортиғи билан адо этилиб, 21 миллион 103 минг сўмликка етказилди. Фойда олиш кўрсаткичи 9 миллион 162 минг сўмни ташкил этди. Ёки бу борадаги план 110 процентга уддаланди. Меҳнат унумдорлиги 1987 йилга нисбатан планга қўшимча 5 процент ўсди. Бир сўз билан айтганда иқтисодий ўсиш суръатлари олдинги йилга нисбатан барча иқтисодий техник кўрсаткичлар бўйича ортди. Бунда шубҳасиз коммунистларнинг ўз ўрни ва роли бор. Уларнинг фаоллигини ошириш, иқтисодий билимларини мустаҳкамлаш ва корхонамиз ҳаётининг ҳамма соҳаларида актив қатнашишларини таъминлаш партия ташкилотимизнинг ҳамиша диққат эътиборида бўлаяпти. Ўтказаётган йиғилишларимизда бу ҳақдаги ахборотларни вақти-вақти билан тинглаб, таҳлил этиб бораяпмиз. Ишни яна ҳам кучайтириш чораларини кўряпмиз. Бунинг боиси бор, албатта. Тажриба шуни кўрсатаяптики, ҳамма кадрлар ҳам янги иқтисодий шароитда пухта ишлашга шай эмас. Баъзи бир автоколонна, бўлим бошлиқлари, мастер, бригадир ва диспетчерлардаги иқтисодий билимнинг етарли эмаслиги сезилиб қолмоқда. Уларнинг айримлари ҳали ҳам корхонанинг фонди нима, хўжалик-ҳисоби, ўзини ўзи қоплаш қандай усуллигини фарқига бора олмаяптилар. Уларнинг функция ва вазифаларини, моҳиятини яхши тушунишмаяпти. Ваҳоланки, буларнинг ҳаммаси янги хўжалик механизмининг оддийгина қисми эмас, балки бош, йўналтирувчи кучидир. Раҳбар кадрлар сифатини яхшиламай, профессионал маҳорат ва малакасини оширмай туриб яхши ишлаш, ютуқлар салмоғини ошириш қийин. Иқтисодий ва сиёсий ўқув даврида барча ҳайдовчилар, биринчи ўринда раҳбар кадрларнинг билим ва маҳоратлари оширилмоқда.

— Хўжалик юритишнинг янги шароитларида меҳнат коллективи автокомбинатнинг ривожини таъминловчи асосий куч бўлиб қолиши керак. Бу масалага қандай қарайсиз.

— «Давлат корхонаси» тўғрисидаги СССР қонунида кўрсатиб ўтилганидек, меҳнат коллективи ўз иш жойининг тўлақонли хўжайини.

— Демак, иқтисодий бошқарув усуллари яна ҳам такомиллаштириб борилмоқда.

— Ҳа, бу ҳаммамизнинг асосий вазифамиз. Автокомбинатимиз коммунистларининг, ишчи-хизматчиларининг умумий иши. Янги ишларга, янги режаларга қанчалик кўп куч-ғайрат сарфласак автокомбинатимизнинг бундан буёнги социал ривожи шунчалик тезлашади. Бу шубҳасиз ўзимизга, олдимизда турган энг муҳим муаммоларни қай даражада ҳал этишимизга боғлиқ.

Суҳбатни Р. АҲМАДАЛИЕВ ёзиб олди.

Сифат кафолати

Тошкент кўн-галантерея ва спорт буюмлари ишлаб чиқариш бирлашмаси хўжалик ҳисобига ўтгандан буён катта ижобий ўзгаришларга эришди. Янги иқтисодий шароит коллективга маҳсулот ассортиментини янгилаб, сифатини яхшилаш, меҳнат самарадорлигини ошириш, хом ашё ва тайёр маҳсулот омборларини тартибга келтириш имкониятини яратди. Натижада ўтган йили барча маҳсулотнинг 70 процентига юксак сифат категорияси берилди.

Бугунги кунда бирлашма товарларининг маълум қисми, жумладан хўжалик ва спорт сумкалари, рюкзаклар катта талабга эга. Уларнинг аксарияти илғор тикувчилар томонидан тикиляпти. Пешқадамлар орасида 1-цехнинг звено бошлиғи Зуҳра Каримова ҳам бор.

О. АНИСИМОВ.

СУРАТДА: З. Каримова; аёллар ва ёшлар сумкалари тикиладиган цех.

А. Жданов фотоси.

«Оқшом»га хатлар

ДЎСТЛАР ТАЖРИБАСИ

Мен қардош социалистик давлатларнинг матбуотини қизиқиш билан кузатиб бораман. «Работническое дело» газетасида Болгарияда «Аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатишни янада яхшилаш ҳақида» қабул қилинган қарорни ўқиган эдим. Қарор билан танишар эканман, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатиш борасида ибрат бўларли бир нарса диққатимни тортди. (Мен бу мамлакатда бир неча бор бўлганман ҳам. У ерда у борада аҳвол қандай эканлигини яхши биламан).

Мен бу ерда аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатишдан кўрилган иқтисодий самарага эмас, балки хизмат маданиятининг юксаклигига тўхталмоқчиман. Савдо ёки маиший хизмат деганда кўпинча биз аҳолига қанча суммали хизмат кўрсатилганлигини тушунамиз. Энг асосийси, харидор ва мижозларга бўлган меҳр-муҳаббат, хушмуомалаликни, улар қандай юмуш ёки истак билан келганликларига қизиқишни унутиб қўямиз. Очиғини айтганда, план кетидан қуваміз.

Болгар социологлари бу борада бир қатор изланишлар олиб бордилар. Дастлабки натижаларга қараганда Болгарияда кейинги йилларда аҳолининг харид қобилияти 9—10 процент ўсган. Бунинг бош сабаби, савдо маданиятини юксалтириш, шу билан бирга савдога махсус конкурсларда ғолиб чиққан ёшлар, яна ҳам аниқроғи, қизларнинг жалб этилишидир. Ҳозир Болгария савдо шохобчаларида ишлаётган хизматчиларнинг 96 процентини аёллар ташкил этади. Уларга махсус белгиланган ойлик маош эмас, балки пировард иш натижасига қараб ҳақ тўланади. Ўз навбатида бу сотувчилардан юксак маданиятлиликни, ҳушёрликни, хушмуомалаликни талаб этади. Бу билан демоқчиманки, савдо хизмати борасида шу тажрибадан шаҳримизда кенгроқ фойдалансак.

Тўғри, бизда, шу жумладан, республикамизда ҳам бу борада ибратомуз тажрибага эга бўлган савдо коллективлари бор. Бунга Самарқанд шаҳар марказий универмаги мисол бўла олади. Бу ерда сотувчиларнинг 85—90 процентини аёллар ташкил этади. Хўжалик моллари ва радиотехника асбоблари билан савдо қилиш бўлимлари бундан мустасно. Негаки бу бўлимларда махсус ихтисосликка эга бўлган йигитлар хизмат қилади. Афсуски, бундай савдо шохобчалари республикамизда саноқли даражададир.

Тошкентдаги баъзи магазин, ярмаркалардаги савдо шохобчаларини оладиган бўлсак, савдода асосан билаклари куч-қувватга тўлган, тоғни урса талқон қиладиган, забардаст йигитларни кўрамиз. Ҳозирда айрим савдо шохобчаларида сотувчиларнинг 60—65 процентини йигитлар ташкил этади. Шуниси ачинарлики, уларнинг кўпчилиги олий маълумотли мутахассислар — архитектор, агроном, иқтисодчи, педагоглар бўлиб чиқади. Ваҳоланки, халқ хўжалигида ана шундай мутахассислар етишмаяпти. Оқибатда эса бундай мутахассисларни бошқа республикалардан жалб қилаяпмиз. XXVI Тошкент шаҳар партия конференциясида таъкидланганидек, аҳолига савдо ва маиший хизмат кўрсатишда республикамиз, шу жумладан, Тошкент шаҳри бошқа республикалар ва шаҳарлар орасида охирги ўринни эгаллайди.

Тўғри, кооператив магазинлар охирги пайтда анча кўпайди. Савдо бўйича ташкил этилган кооператив магазинларда ҳам сотувчиларнинг юз процентини, юқорида таъкидланганидек, забардаст йигитлар, олий ва ўрта махсус маълумотли мутахассислар ташкил этади.

Ҳа, ҳозир жамиятимизда, ҳар бир соҳада катта ўзгаришлар юз бераяпти. Шундай бўлгач, савдо соҳасида ҳам бу борада бир ўйлаб кўрилса, дўстлар тажрибасидан фойдаланилса, ҳаммамизнинг дилимиздаги иш бўлур эди!

Абдуазим АЛИМОВ,
Тошкент олий партия мактаби тингловчиси, СССР Журналистлар союзининг аъзоси.

Бунёдкор

ҲАР ИШДА ИНТИЗОМ

«Ташоблстрой» территориал-қурилиш бошқармасига қарашли пардозлаш-қурилиш бошқармаси коллективи 1988 йилда 2 миллион 420 минг ўрнига 2 миллион 613 минг сўмлик пардозлаш ишларини амалга оширди. Бошқарма бинокорлари саноат объектлари қурилишида актив қатнашиш билан биргаликда аҳолига пулли хизмат кўрсатишни ҳам яхши йўлга қўйишган. Лекин бир неча кун улар қурилиш объектларида иш юритишмади. Биз шу муносабат билан бошқарма бош инженери Илҳом Алиевга мурожаат қилдик.

— Афсуски шундай. Объектларда пардозловчиларимиз вақтни бекор ўтказишди. Чунки биз объектларни қишга тайёрлай олмаганмиз. Келтирилган қоришмалар ишлатишга улгурмасдан музлаб қолади. Қолаверса, бундай совуқда бажарилган сувоқ-бўяш ишлари 90 процентининг сифатига кафолат беролмаймиз. Чунки музлаб қолган девордаги қоришмалар ҳаво исиса тушиб кетади. Шундай бўлгандан сўнг сифат ҳақида қанақа гап бўлиши мумкин?

Қолаверса, хўжалик ҳисобида ишламоқдамиз. Ҳар бир қурилишда сифат ҳақидаги эътироз чўнтакка келиб тақалади...

— Шунақа экан, ишчиларга маълум вақтгача иш ҳақи сақланган ҳолда отпуска берилса-чи?

— Бунинг имкони йўқ. Қолаверса, бола-чақали одамлар. «Туриб қолиш» ҳолларидаги тўланадиган тариф ҳам ҳозир ҳеч кимни қониқтирмайди. Материал, иш бер, деб талаб қилишади. Қолаверса, ишлаб чиқаришнинг илғор методлари қурилишлардаги муаммоларни ҳал эта олармикан?

— Бу муаммоларнинг ҳал этилиши нимага боғлиқ?

— Ҳамма гап — планлаштиришда. Агар бош пудратчи ишни муддатида пардозловчиларга топширса, албатта сантехника, промвентиляция, электромонтажчилар ўз ишларини бажаришлари мумкин. Ўшанда ишимиз олға силжиб, сифат масаласида ҳам кўзланган мақсадга эришиш мумкин.

Бунинг яна ўзимизга боғлиқ томонлари ҳам бор. Ҳаво иссиқ, ёз ойлари ишларини бинонинг ташқи пардозидан бошласак, ҳозиргидек икки оёқни бир этикка тиқиб ўтирмасдик. Шундай деймизу, баъзида бино томини ёпувчилар ҳам ишни биздан сўнг бошлашади ёки сифатсиз бажариб, биринчи ёмғирдаёқ бино томидан чакка ўта бошлайди.

— 1989 йил қурилишда давлат қабули жорий этиладими?

— Давлат қабули жорий этилса яхши бўларди-я, лекин унга тайёргарлик ишларини тугата олмадик. Қолаверса, улар ишни лойиҳадан бошлаши керак. Тўғри, шу йил шаҳримизда кўпгина бошқармаларда жорий этилди. Бу давлат қабули авваллари тайёр биноларнинг айрим жойларини танлаб текширишади-ю, шу билан чекланишади. Панелларни улаш, пайвандлаш, қолаверса, совуқ сувнинг қувурлари технологияси керакли размердаги қувурлармиi? Иситиш системасидаги камчиликлар ҳақида лом-мим дейишмайди ёки шу ишлар технологиясини билишмайди. Бир қаватли ва 16 қаватли биноларга ҳам бир каталикдаги қувурлар ўрнатилаверади. Шунақаси ҳам бўладики, бинолар фойдаланишга топширилмасданоқ айрим иссиқ ва совуқ сув иситиш системасидаги қувурлардан сув оқа бошлайди.

— Пардозлаш ишларидаги муаммолар ҳақида...

— Келтирилаётган материалларнинг сифати ҳақида гапирмасак ҳам бўлади. Афсус, бинокорлик материаллари таъминотида узилишлар одатий тусга айланиб қолди. Бир қарасанг, оҳак йўқ. Бир қарасанг, келтирилган 4-маркали қоришма ҳам технология талабларига тўғри келмайди. Кези келганда шуни айтиш керакки, юқоридаги қоришмалар талабга жавоб берганда бизга оҳак олиш шарт эмасди. Ҳозирча бу биз учун чиқим ҳисобланади. Шунингдек плита ёпиштиришда, пол қилишда (цемент қоришмаси билан) келтирилаётган қоришмалар ва цемент маркаси нормадагидан кам бўлади.

— Қурилишда хўжалик ҳисоби, коллектив пудрати методларига ўтиб ишлаш сиз учун эрта эмасми?

— Авваламбор, таъминотни тартибга солиш, яъни илғор методга ўтказиш керак. Шундан сўнг бошқарма, трест, комбинат ва бирлашмалар ўтса, мақсадга мувофиқ бўларди. Ахир, қуйидан бошланган планлаштириш яхши натижа беряпти, айниқса ижара пудратида. Шундай бўлгандан сўнг... Умуман, ўз-ўзини алдашнинг нима кераги бор? Ҳар бир методнинг қонун-қоидаси бор. Шунга амал қилмаса, унинг илғорлиги қоладими? Масалан, «Ташоблстрой» территориал-қурилиш бирлашмасига қарашли ташкилотлар бир оила ҳисобланади. Қандай қилиб бир-биримизга панд беришимиз мумкин, шунинг учун ўзаро ҳамкорлик билан иш олиб борилса, қурилиш таъминотида узилишлар бўлмаса, кўзлаган мақсадга эришилади.

Суҳбатни Д. ОБЛАЕВ ёзиб олди.

Диққат, янгилик!

«Меҳрибонлик» жамияти

Тошкентда тузилажак «Меҳрибонлик» жамиятининг мақсади куч-қувватдан кетган, ёши бир ерга бориб қолган, ёлғиз ва тушкунликка тушган кишиларга ёрдам беришдан иборат. Шаҳар социал таъминот бошқармаси, шаҳар соғлиқни сақлаш бўлими, шаҳар комсомол комитети, Фрунзе район комсомол комитети ҳузуридаги ёшларнинг хўжалик ҳисобидаги «Ташриф» фирмаси, «Тошкент оқшоми» ва «Вечерний Ташкент» газеталари, Ўзбекистон телевидениеси ана шу жамиятни таъсис этадилар. Шу йилнинг апрель ойида бўладиган таъсис конференцияси «Меҳрибонлик» жамияти тузилганлигини расмий равишда эълон қилади.

— Кўп вақтлардан бери мамлакатимизда ночор кишилар, оғир аҳволда қолган инвалидлар, гўёки йўқдек индамай келинарди, — дейди ЎзТАГ мухбирига жамият тузиш ташаббускорларидан бири Александр Жиляев. — Ўзбекистоннинг ўзидагина 300 мингга яқин майиб-мажруҳ кишилар ёки бедаво дардга йўлиққанлар бор. Улар амалда ҳаётдан умидларини узиб, таҳқирланганлар қаторига ўтиб олганлар.

Улуғ Ватан уруши йилларида, Афғонистондаги жангларда ярадор бўлган, ишлаб турган вақтида соғлигини йўқотган, болалигидан хаста бўлган инвалидлар бор. Уларнинг барчасига турли енгилликлар берилган. Уруш инвалидлари фойдаланадиган афзалликлардан болаликдан майиб-мажруҳ бўлиб қолганлар, гарчи улар оғир аҳволда бўлсалар ҳам фойдаланмайдилар. Уларнинг деярли барчаси интернат-уйларда тарбияланганлар. Оилада яшайдиганлари ҳам арзимас нафақа ҳисобига яшашга мажбурлар. Давлат меҳнат инвалидлари сингари уларга ҳам кун кечириш учун зарур бўлган маблағларнинг атиги 30 процентини тўлайди. Агар шу нафақа ҳам бўлмаганида бу бечоралар тўрт деворнинг орасида қолиб кетар эдилар.

Одамлар билан бирга ҳамнафас бўлиш, уларнинг меҳрига қонишдан ҳам каттароқ бахт бўлмаса керак. Ўзимиз билан ўзимиз овора бўладиган кундалик ишимизда ҳам, одамлар билан тўлиб тошган кўчаларда ҳам, дўстлар даврасида ҳам бир-биримизни тушунсак, бир-биримиз билан маслаҳатлашсак, бир-биримизнинг муваффақиятларимиздан қувонсак, қанчалар яхши... Энди айтингчи, уйда ўтириб қолган мунгли кишилар ўз юрак дардларини кимга ҳам ёза оладилар? Тўғри, кўрлар, соқовлар жамиятлари бор. Лекин бу жамиятлар айрим бошқа группалардан ва жамиятдан муайян даражада ажратиб қўйилган. Инвалидлар сунъий равишда табақаларга бўлинганлар. Ана шундай ҳар бир киши кўнглига ёқадиган машғулот топа оладиган, уни кимдир қўллаб-қувватлашини сеза оладиган дўстлар клубларини иложи борича кўпроқ ташкил этиш лозим.

Бу соҳада дастлабки тажрибалар ҳам бор — Сергели районида Сергей Цой ва Анатолий Гончаровларнинг ташаббускор группаси инвалидларни ўз атрофига тўплади. Бу кишилар ёрдамга муҳтож бўлган барча ночорлар ҳузурига боришди, жамиятга аъзо бўладиган кишилар рўйхатини тузишди.

Жамиятимиз гражданларни инсонпарварлик ва меҳр-шафқат, ўзгалар дардига шерик бўлиш руҳида, шафқатсизлик, худбинлик ва дағалликка муросасиз бўлиш руҳида, инсоннинг иззат-нафсини камситмаслик руҳида тарбиялашдек вазифаларни ўз олдига қўйган. Инвалидларни, бошига кулфат тушган кишиларни социал жиҳатдан руҳини кўтариш, касалхоналар ҳамда кексалар ва инвалидларнинг интернатлари базасида раҳм-шафқат группаларини тузиш, шундай жамиятлар билан тажриба алмашиш, жамоатчиликни муҳтож кишиларга ёрдам кўрсатишга жалб этиш ҳам бизнинг вазифамиздир. «Ишонч телефони»ни ўрнатишни ва инвалидлар оиласига хизматни ташкил этишни ҳам ўйлаб қўйганмиз.

Ташаббускор группа иш бошлаши биланоқ муаммолар пайдо бўлди. Ўз хизмат вазифаси юзасидан мазкур муаммолар билан шуғулланиш лозим бўлган ташкилотлар уларни қўллаб-қувватламаяптилар. Жамият ташкилотчилари қаерга мурожаат қилишмасин, фақат қуруқ ваъдаларга дуч келишмоқда. Сарфлаётган куч-ғайратлари кўпинча зое кетмоқда. Лекин улар ўз ишлари савобли эканига қаттиқ ишонадилар. Масъул идораларнинг остоналарига қайта-қайта қатнаётган бу кишилар яхши кунлар келишига умид қилишади. Лекин афсус... ҳозирча ўйланган режалар амалга ошмаяпти.

Биз ҳар куни қанчадан-қанча йўл босамиз, қанчадан-қанча ариқлардан ҳатлаб ўтамиз, кўчалар кезамиз, шунга қарамай, чарчаганимизни сезмаймиз. Лекин кўп қаватли уйларга киришимиз билан лифт носозлигидан шикоят қиламиз, зинапоялардан кўтарилиш малол келади. Шундай экан, таянч-ҳаракат органлари дардга чалинган инвалидларнинг аҳволини кўз олдимизга бир келтирайлик. Улар йўлкадаги оддий тўсиққа дуч келганларида қандай аҳволга тушишларини тасаввур қилиш қийин. Ўйламай-нетмай жуда катта ва тик айланма зиналар қурилмоқда. Ана шу зиналардан инвалид аравачаларини олиб чиқиш ёки олиб тушишни кўз олдингизга келтириб кўринг. Транспорт бекатларига яқинлашиш амри маҳол. Транспортларда эса инвалидларнинг чиқиб олишига ёрдам берадиган мосламалар йўқ. Бизнинг инвалидлар хорижий мамлакатлардан бериладиган телерепортажларни ҳавас, айни вақтда ҳасад билан томоша қиладилар: қаранг, ногирон кишиларга у ерда қандай муносабатда бўлишади.

Ҳамма нарса ўйланган, эътибордан четда қолмаган, ҳатто энг майда-чуйда қулайликлар ҳам ҳисобга олинган...

— Яқинда Америка Қўшма Штатларидаги ақли ожиз болаларнинг олимпиадасини олиб кўрсатишди. Олимпиада қатнашчилари ва уларни кузатиб турган кишиларнинг қувончи чексиз эди. Канада инвалидлар клубининг аъзолари эса ўзларини камситилган, деб ҳисобламайдилар, — дейишади жамият аъзолари Тоҳир Набижонов, Содиқ Убайдуллаев. — Хўш, нима учун бизни шу даражада камситишади? Ахир, биз ўзимизни боқиманда ҳис қилишни ҳоҳламаймиз, дейишади алам билан.

Баъзида инвалидлар ишга кирмоқчи бўлишса, турли баҳоналар ўйлаб топишади. Соппа-соғ кишиларга оғир-ку, сизга йўл бўлсин, дейишади. Инвалидлар енгил ҳаёт кечириш, унинг барча ширинликларидан баҳраманд бўлишни сўрамаяптилар. Уларни тушуниб, сидқидилдан ёрдам берилса, шунинг ўзи кифоя. Чилонзор районида теле ва радиоаппаратларини ремонт қиладиган бир неча уста бор. Улар ишлашни хоҳлашади. Лекин устахона қилиш учун ярокли бино йўқ. Бир уйнинг ертўласини таклиф этишди. Аммо мижозларнинг у ерга тушиб-чиқишлари қийин бўлади. Чунки улар ўзларининг бузилган телевизорлари, радиоприёмникларини олиб келишади. Ахтем Алимов телевизор тузатадиган уста, у жилла бўлмаса, иккитагина хона ажратиб беришлари учун уринмоқда, лекин бу уринишлар ҳозирча натижа бермаяпти.

Ҳар бир корхонада инвалидларни ишга жойлаштириш учун имкон бор. Ишчи ўринларининг икки фоизи уларга ажратилган. Кўпинча ана шу имкониятдан умумий фойдаланилмайди ёки бошқа мақсадларда фойдаланилади. Афсуски, корхоналарнинг хўжалик ҳисобига ва ўзини ўзи пул билан таъминлашга ўтиши аҳволни янада оғирлаштирди. «Нафи тегмайдиган» ходимлардан қутулишга ҳаракат қилмоқдалар. Чунончи, «Узвторцветмет» заводининг кранчиси Валентина Валитова ишсиз қолиши мумкин. Бундан бир неча йил олдин унинг мия қобиғи жароҳатланган, сўнг умуртқа поғонаси шикастланган эди — унга кранда ишлаш мумкин эмас эди. Лекин завод маъмурияти икки фарзанди бўлган бу аёлнинг тақдирига совуққонлик билан қарамоқда. Унга кучи етадиган иш топиб беришни хоҳламаяпти. Нима дейиш мумкин — совуққонликми ёки инсон тақдирига бефарқликми?

Яна бир нарсани айтиб ўтайлик: инвалидларни ҳар йили аттестациядан ўтказиш зарурми? Ишлаб чиқаришда қўлидан ажралган аёл ёки туғма дардга йўлиқиб ўрнидан туролмайдиган қиз бир йил ичида тузалиб қолиши мумкинми?

Инвалидлар баъзан ҳал этиб бўлмайдиган муаммолар олдида ёлғизланиб қолмасликлари учун бутун жамоатчилик биргаликда ҳаракат қилиши зарур. Меҳр-оқибат, раҳм-шафқатдан ҳам кўра афзалроқ нарса борми дунёда! Энди одамларнинг бахтсизлигидан кўз юмиш мумкин эмас...

ЖАҲОН ШАҲАРЛАРИДА

ҚОБУЛ. Покистоннинг Пешавор шаҳри яқинидаги афғон қочоқларининг Хаттак лагерида бўлган намойиш кўп кишилик митинг билан тугади. Намойишчилар афғон оппозицияси раҳбарларидан кун тартибидан «жиҳад» (ғазот) шиорини олиб ташлашни талаб қилдилар, шунингдек ўз юртдошларини ватанларига қайтишга чақирдилар.

ГАВАНА. Сальвадор қўзғолончилари президент Дуартенинг мазкур мамлакатдаги қуролли можарони тинч йўл билан бартараф этиш тўғрисида маъмурлар билан музокаралар бошлаш ҳақидаги таклифини қабул қилдилар. Фарабундо Марти номли Миллий озодлик фронтининг беш нафар раҳбари имзо чеккан баёнотда Фарабундо Марти номли Миллий озодлик фронти делегацияси ҳукумат ҳамда сиёсий партиялар вакиллари билан 4—5 март кунлари учрашишга тайёр эканлиги айтилади. Қўзғолончиларнинг фикрига қараганда, музокараларда армия ва парламент вакиллари ҳам қатнашишлари лозим.

ВАШИНГТОН. АҚШ конгресси сенати истеъфодаги адмирал Жеймс Уоткинсни АҚШ энергетика министри қилиб тасдиқлади. Унинг номзоди учун 99 овоз берилди, ҳеч ким қарши овоз бермади. АҚШ энергетика министрлиги 1977 йилда тузилган эди. Ўшандан бери мазкур идора раҳбари лавозимини биринчи марта ҳарбий киши эгаллади.

(ТАСС).

КАЛЕЙДОСКОП

ТАРИХИЙ ЁҒОЧОЁҚЛАР

Бельгиянинг Самбр ва Маас дарёлари соҳилида жойлашган Намюр шаҳрини тез-тез сув босиб туради. Сўнгги тўрт асрдан бери бу ерда ёғочоёқлар энг кенг тарқалган ҳаракат воситаси бўлиб қолмоқда. Ўн еттинчи асрда ҳатто мунтазам қўшинлар ҳам ана шундай ёғочоёқлар билан таъминланган. 1600 йилда эрцгерцог Альберт сув тошган ерни «ёғочоёқ» ёрдамида кечиб ўтаётган солдатлар отрядини кўриб, шу даражада ҳайратланган эканки, шаҳарни умрбод... пивога солиқ тўлашдан озод қилган экан.

ҚОБОНЛАР ҲУРУЖИ

Португалияда ҳаддан ташқари кўпайиб кетган қобонлар қишлоқ хўжалигига жиддий хавф туғдирмоқда. Тежу дарёси ҳавзасида ёввойи чўчқалар етказган зарар шу даражага бориб етганки, деҳқонлар ана шу ерларда анъанавий экинларни етиштиришдан бош тортишяпти. Районлардан бирида эса ҳатто қобонларга қарши кураш уюшмаси ташкил этилибди.

ПЕТРАРКАНИНГ НОМАЪЛУМ ҚАСИДАЛАРИ

Германия Федератив Республикасида Франческо Петраркининг лотин тилида ёзилган 142 қасидаси топилди. Қасидаларни у 1341 йилнинг 8 апрелида Капмидольода, шоир шарафига уюштирилган қабул маросимида ўқиб эшиттирган экан. Қўлёзмалар биринчи маротаба XVIII асрда Захсон-Гота аслзодалар оиласининг грек-лотин ҳужжатлари улкан тўпламида топилган эди. Аммо қўлёзмалар Франкфурт-на Майне шаҳрининг кутубхоналаридан бирига топширилгану, шундан сўнг мутлақо унутиб юборилганди. Мутахассисларнинг аниқлашига қараганда, топилган шоир асарларининг атиги иккитаси илгари маълум бўлган.

Халқнинг қадимги анъаналари

Наврўз нашидаси

Улкамизда баҳор фасли, гул фасли, беғубор Наврўзи олам. Ҳаммаёқда яшариш нафаси, Наврўз шодиёнаси.

Наврўзда она табиат уйғонади, ер юзига гулгун сепини ёйиб, кўм-кўк либосга бурканади ва ўзининг бутун латофатини кўз-кўз қилади. Наврўзда ҳаёт чамани гўзаллашади, инсон эзгу ниятлари тағин жўш ура бошлайди. Келажак сари янги истиқболларни кўзлайди. Шу боисдан бу айёмни ҳамма — ёшу қари, катта-кичик азалдан орзиқиб кутади, шод-ҳуррамлик билан нишонлайди.

Наврўзга оид маълумотларни Абул Қосим Фирдавсийнинг «Шоҳнома», Умар Ҳайёмнинг «Наврўзнома» китобларида, Абу Райҳон Берунийнинг «Китоб-ат-товким» («Тушунтириш») ва «Осорул Бақия» асарларида ҳамда бошқа алломаларнинг ижодларида учратамиз. Мавжуд манбалар берган маълумотларга кўра наврўз баҳор жарчиси сифатида Ўрта Шарқ халқларининг, хусусан, Ўрта Осиё, Эрон, Афғонистон, Озарбайжон халқларининг катта байрами бўлган.

Маълумки, йил фасллари ҳар бирининг ўзига хос фусункор хусусияти ва фазилатлари бор. Аммо баҳор фасли ўзгача фусункорликка эга. Зотан, баҳор инсон умрининг ҳаётбахш нашидаси, унинг энг ёқимли, энг беғубор, энг мусаффо фаслидир. Илк баҳорги кун билан туннинг баробар келиш палласи Наврўз деб аталган. Бу тарихий сана Шамсия йил ҳисобида янги йилнинг бошланишига — 21 мартга тўғри келади.

Ҳар бир халқнинг расм-русуми ва миллий анъаналари унинг адабиёти ва санъатида ҳам ёрқин намоён бўлади. Бунинг учун Рудакий, Лутфий, Навоий, Бобур, Машраб, Мунис, Огаҳий, Муқимий, Фурқат, Ҳамза Ҳакимзода ва ҳозирги истеъдодли шоирларимиз, ёзувчиларимиз, рассомларимиз ҳамда бошқа санъаткорларимизнинг асарларида наврўзнинг мадҳ этилганлигини айтишнинг ўзи кифоядир.

Наврўзи айёмнинг афзаллиги шундаки, у ўзининг мусаффо биллурдек ҳаётий кучи билан хонадонимизга шодлик, файз-барака киритади, кишилар ўртасида иноқлик, бирдамлик ва меҳр-оқибатни мустаҳкамлашга ёрдам беради.

Наврўзда инсонни хасталикдан фориғ қилиш, унинг саломатлигини мустаҳкамлаш учун янги истиқболлар очилади. Наврўз дастурхонига янги шифобахш, парҳезнамо таомлар қўйилади. Турли кўкатлардан — ялпиз, жағ-жағ, исмалоқлардан сомсалар, буғдойдан эса сумалак ва ҳалим каби таомлар тайёрланади. Булар эса ошқозон-ичак хасталикларини даволашга муайян даражада ёрдам беради.

Наврўз айёмининг илҳомбахш кучи яна шундаки, унда тирикларгина эмас, балки ёруғ дунёдан кўз юмган сиймолар хотираси ҳам улуғланади. Бундан уч йил муқаддам республикамизнинг жуда кўп меҳнаткашлари изҳор этган фикр-мулоҳаза ва таклифларга мувофиқ Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиумининг Фармонига биноан ҳар йили баҳорда — март ойининг охирги якшанбасида Хотира кунини нишонлаш белгилаб қўйилганлиги ғоят хайрли иш бўлди. Анъанага кўра Хотира куни умумхалқ ҳашари уюштирилиб марҳумларнинг қабрлари зиёрат қилиниб, чиқиндилардан тозаланади, йўлка ва хиёбонлар тартибга солиниб, гуллар ўтқазилади.

Доно халқимиз «Ҳамал келди, амал келди» деб бежиз айтмаган. Бинобарин, Наврўз фақат гул байрамигина эмас, балки қайта қуриш, ошкоралик, покланиш йўлидаги улкан меҳнат байрами ҳамдир. Наврўзда бепоён далаларимиз ва шаҳарларимизнинг хушманзара жойларида минглаб меҳнат аҳллари халқ сайлгоҳларига тўпланиб, шод-ҳуррамлик билан меҳнат зафарларини намойиш қиладилар, янги ижодий меҳнат режаларини тузадилар.

Бугун дилимиз тўлиб, юзимиз кулиб деймиз: Ассалом Наврўз!

Зайниддин ИСАМУҲАМЕДОВ,
республика аҳамиятидаги шахсий пенсионер, кекса журналист.

ЎЛКАМИЗГА файз, тароват билан фусункор баҳор фасли кириб келди. Ҳаммаёқни яшиллик қоплаган, кишилар дилида севинч, айниқса болаларнинг шодлиги ичига сиғмайди — чарчамай тўп тепишлару, баҳорнинг майин шабадасида варрак учириш фасли етиб келди-да.

Халқимизнинг ажойиб одати бор, кишининг ёши баҳор кириши билан ўлчанади. Нуронийларимиз ҳам баҳорга етишганларидан бениҳоя қувонадилар. Баҳорни табиатнинг уйғониши, ёшариши, янгиланиши десак асло хато қилмаймиз.

Халқимизда қадимдан қолган ажойиб бир удум ҳам бор: Наврўз байрамини кенг нишонлаш. Маҳаллаларда онахонларимиз сумалакка уннайдилар, қиз-жувонлар уларга ҳамроҳ бўлиб кечаси билан ажойиб тотли таом — сумалак тайёрлайдилар. Сумалак атрофида топишмоқлар, тез айтишлар, қўшиқ ва лапарлар айтилади.

Пешвоз чиқайлик

Ҳа, Наврўз асрдан асрга ўтиб келаётган ҳақиқий халқ шодиёнасидир.

...Ҳар тонгда уйғонгач, баҳор ҳавосидан тўйиб-тўйиб нафас оламан. Барча сингари менинг ҳам дилимда қувонч: республикамизда Наврўз байрамини қайтадан тиклаш ҳақида қарор қабул қилинди. Бу халқ қалбида акс садо берди. Кўчаларни кезганимда гўё ҳамма менга хурсандлик билан пешвоз чиқаётганга ўхшайди. **Наврўз дегани — янги кун дегани. Ҳамма ерда янгилик, орасталик бўлса қандай яхши. Қадимдан халқимизда бу байрамни кўчаларни супуриб, ораста қилиш, ариқларни тозалаш, умуман табиатнинг уйғонишини ҳамма ерда чирой билан кутиб олиш одат бўлиб келган.**

Азиз ҳамшаҳарлар, келинг, биз ҳам халқ бахтига қайтадан туғилган Наврўз байрамини муносиб нишонлайлик. Халқ одатларини унутмайлик, ариқларимизни тозалайлик, кўчаларни супурайлик! Янги кун — яхши кун! Шундай экан наинки шаҳримиз, балки қалбимиз ҳам ғуборлардан халос бўлсин!

Дилшод ИСРОИЛОВ.

Пойтахтим

(Қасида)

Балқиб турган гулоб тўла жом,
Шафақ билан нурли ҳар оқшом,
Тил қўшиқдай куйлаган калом
Пешонамга битган фахр, ном
Тонглар диёри—Тошкентимсан!
Чаманлардан яралган боғлар
Алпомишдек сергангда тоғлар,
Юракларда қолмасин доғлар,
На гўзалсан навбаҳор чоғлар,
Тонглар диёри—Тошкентимсан!
Бунда қардош икки миллион халқ,
Бу куч — денгиз, унинг йўли ҳақ,
Умри боқий юлдуз бўлиб балқ,
Фарзандларинг бахтисан ҳар вақт —
Тонглар диёри—Тошкентимсан!
Кенг далада азаматим—сен,
Боғбон ота, ноз-неъматим — сен,
Ҳаёт мазмуни, меҳнатим—сен
Шош — боғи эрамдек қадимсан —
Тонглар диёри Тошкентимсан!

Тоҳир МАМАТҚУЛОВ.

Ҳашар— ҳаммага ярашар

Ҳамза райони пойтахтимизнинг жануби-ғарбий қисмида жойлашган бўлиб, генерал Петров ва Куйбишев шосселари оралиғидаги майдонни эгаллайди. Аҳоли кўп яшайдиган Риҳовий ва Янгиобод массивлари ҳам шу район территориясига жойлашган. Бу ерлар Чирчиқ дарёсининг ўнг соҳилидаги текис юзаларига тўғри келади.

Бу ерлардан Салор, Қорасув, Тол, Барот, Чилдухтарон каби ариқлар ва энг жанубий чегарадан Чирчиқ дарёси оқиб ўтади. Район саноат, индивидуал ва коммунал қурилиш жиҳатидан тўлиқ ўзлаштирилганлигини инобатга оладиган бўлсак, бу ерларда фақат маданий-антропоген ландшафтлар шаклланганлигига амин бўламиз.

Районда ҳавонинг тозалик даражаси шаҳримизнинг шимолидаги районларига нисбатан анча паст кўрсаткичга эга. Негаки, бу ердаги мавжуд ишлаб чиқариш корхоналаридан чиқадиган зарарли газ чиқиндиларидан ташқари йил давомида эсадиган шамоллар турли хил заҳарли газларни ҳам келтиради. Шуни ҳисобга олиб, айни шу кунларда район территориясида кўкаламзорлаштириш ва ободонлаштириш ишларини жадаллаштириш мақсадга мувофиқдир. Саноат корхоналаридан чиқадиган чиқиндиларнинг меъёр кўрсаткичидан ошмаслигига эришиш лозим.

Шубҳасиз, йиллик ёғин-сочин миқдори антропоген ландшафтларни қондира олмайди. Демак, экинзор, дов-дарахтлар ёзнинг жазирама иссиқ пайтларида гидрографик шохобчаларининг ифлос суви билан бир неча бор суғорилади. Табиатнинг чеҳраси — сув билан гўзал, деймиз, сув томчиларини гўё кўз гавҳарига ўхшатамиз. Лекин, минг афсуслар бўлсинким, ариқлар «йиринг босган кўз»га ўхшайди. Чунки, ариқларга хилма-хил аҳлатлар ташланяпти, ифлос сувлар оқизиб қўйиляпти. Текшириш натижаларига қараганда ариқларда бўтана бўлиб оқаётган сувнинг ҳозирги ҳолати ҳеч қандай санитария-гигиена нормалари талабига жавоб бера олмайди.

Асримизнинг 50-йилларига қадар Тошкент ва унинг атрофидаги қишлоқ аҳолиси йил давомида ҳовуз, қудуқ ҳамда ариқ сувларидан истеъмол қилишарди. Чунки авлодларимиз табиатнинг бебаҳо инъоми бўлмиш сувни қадимдан эъзозлаб келганлар ва унинг ифлосланишига ҳеч йўл қўйишмаган. Афсус ва надоматлар бўлсинким, кейинги йилларда ота-боболаримиз удумига риоя қилмай қўйдик.

Чирчиқ дарёси, Қорасув, Салор каби ариқларнинг ҳар иккала соҳилида яшил зоналар ташкил этилишини нега аввалроқ ўйламадик. Катта қурилиш ишлари асосан Тошкент зилзиласидан сўнг амалга оширилган бўлса ҳам архитектор, лойиҳачиларимиз дунёда шаҳар қурилиши тажрибасида самарали ҳисобланган бу усулга эътибор бермадилар. Ноўрин бўлсада Чирчиқ дарёсининг ўнг қирғоғига «Мотор» заводи қурилди. Эндиликда бу Ҳамза районининг Радость, Шамсиддинова кўчаларининг жанубдаги майдонларини, Ленин районининг Қўйлиқ массивини, Сергели районининг Чирчиқ дарёсига туташ зонасидаги ер ости сувларининг зарарланишига, қолаверса, экологик вазиятнинг кескинлашувига сабабчи бўлмоқда.

Сувдан оқилона фойдаланиш ва уни муҳофаза қилишга бағишланган биринчи қонунни қадимда юнон файласуфи Афлотун (эрамиздан аввалги V—IV аср) ўзининг «Қонунлар» асарида баён қилган. Аллома шундай ёзади: «Сув тўғрисида қуйидаги қоидага амал қилинсин: агар кимки бошқа бировнинг булоқ ёки йиғиб қўйган ёмғир сувини ифлос қилса, заҳарласа, ёпиқ ариқ орқали бошқа томонга бурса ёки ўғирласа у ҳолда жабрланувчи ҳақиқат ҳукмдори астином (сув назоратчиси)га мурожаат этсин ва унга етказган зарар аниқлаб берилсин. Айбдор деб топилган шахс етказилган зарарни белгиланган миқдорда тўлашидан ташқари, сув манбаи ёки сув ҳавзасини тозалаб бериши зарур...». Не ажабки, асрлар оша бу қонунга амал қилинмай келинди: балки янги-янги қонунлар яратила берди.

Суҳбатимизни академик А. П. Карнинскийнинг ярим аср муқаддам айтган қуйидаги гаплари билан якунламоқчимиз: «Сув — бу энг қимматли қазилма бойлик. Сув нафақат оддий минерал хом ашё, қишлоқ хўжалигини ривожлантирадиган восита, балки сув — бу маданиятнинг ҳаракатчан етакловчиси, бу шундай қонки, ҳаёт йўқ жойда ҳаётни барпо қилади».

Шундай экан, ҳаётнинг жамият тараққиётининг азалий зарурий шарти бўлган сувни исроф қилмайлик, уни асрайлик, ҳовли-жойларни, кўча-кўйларни, ариқларни ораста тутайлик, Наврўз байрами кунларида умумхалқ ҳашарлари уюштирайлик, азиз ҳамшаҳарлар!

Абдурасул СОАТОВ,
СССР география жамиятининг ҳақиқий аъзоси.

«Тошкент оқшоми» йўлланмаси билан

Одамийлик ва маданийлик

Маълумки, Тошкентдаги «Оталар чойхонаси — кулгу кошонасида» Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги Тошкент шаҳар Совети ижроия комитети, «Тошкент оқшоми» газета редакцияси ҳамда халқ ижоди ва Маданий-оқартув ишлари республика илмий-методик марказининг ташаббуси билан «Инсоний урф-одатлар ва маросимларни турмушга жорий этиш» бўйича давра суҳбати бўлиб ўтган эди. Бу ҳақда «Тошкент оқшоми» газетасида батафсил ҳисобот берган эдик.

Бу сафар — иккинчи мулоқот Қашқадарё областининг Қарши шаҳрида бўлиб ўтди. Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги, Қашқадарё область ижроия комитетининг маданият бошқармаси, Қарши давлат педагогика институти ва редакциямиз ташаббуси билан бўлган республика кулги маркази — «Оталар чойхонаси — кулгу кошонаси»нинг навбатдаги кўчма студияси «Тўйларимиз ҳақида ўйларимиз», «Оилада хотиралаш кунлари» каби мавзуларга бағишланди.

Давра суҳбатида Қашқадарё область район ва шаҳар ижроия комитетлари, маданият бўлимларининг бошлиқлари, маданият уйларининг, халқ ижоди ва маданий-маърифий ишлари область илмий методик маркази ходимлари қишлоқ Совети раислари, маҳалла комитетлари, хотин-қизлар Советларининг раислари ва фаол жамоатчилар ва шунингдек Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги маданий-маърифий ишлар бошқармаси бошлиғи Карим Азимов, Тошкент Давлат автомобиль транспорти ва йўллари институти доценти, физика-математика фанлари кандидати, СССР халқ маорифи аълочиси Фатхилла Зикриллаев, Тошкент шаҳар Акмал Икромов район маданият бошқармаси бошлиғи, район Советининг депутати Музаффар Жаъфаров, халқ ижоди ва маданий-оқартув ишлари республика илмий-методик марказининг сектор мудири, тарих фанлари кандидати Билол Аминовлар иштирок этдилар.

«Инсоний удумлар — ҳаётга!» шиори остида ўтган давра суҳбатини Ўзбекистон ССР Маданият министрининг ўринбосари Р. Н. Нишонова кириш сўзи билан очди. Шундан сўнг давра суҳбати қизғин тус олди. Сўзга чиққан олимлар, ёзувчи, шоирлар, маданият ходимлари, маҳалла комитетлари ва хотин-қизлар Советларининг раислари Қашқадарё областида замонавий анъаналар жуда кўплигини, бироқ бундай урф-одатларимиз, маросимларимиз ҳали шу кун талаблари даражасида эмаслигини, тўй ва маросимларни режали, ихчам қилиб ўтказишни, исрофгарчиликка йўл қўймасликни, халқнинг қадимги яхши анъаналарини тиклашни таъкидлаб ўтдилар. Эндиликда режали турмуш, камтарона тўй, дафн этиш маросимлари, оила хотираси каби бир қатор тадбирларни ишлаб чиқишимиз ҳамда турмушимизга жорий этиш йўлларини биргаликда излашимиз, уларнинг ижросини назорат қилиб бориш учун доимий комиссиялар тузиш кераклиги ҳақида қимматли фикр ва мулоҳазалар билдирилди.

Тўхтамурод ТОШЕВ.

Криптограмма

Шаклдаги кўрсаткич йўналиши бўйича қутлов сўзларини ўқишга ҳаракат қилинг.

I. 3. 10. 4. 3. 13 — Усимлик тури. II. 2. 11. 12. 6. 7. 13—Янги кун. III. 14. 17. 10 — Чечак. IV. 15. 16 — Баҳор ойларидан бири. V. 11. 6. 3. 8 — Сув ўзани. VI. 9. 11. 12. 11. 5—Тол новдасидан тўқиладиган уй-рўзғор буюми. VII. 9. 17. 15. 11. 10. 11. 18 — Буғдойни ундириб баҳорда тайёрланадиган емак. VIII. 19. 11. 10. 3. 15 — Юмшоқ сўзининг синоними. IX. 1. 11. 19. 20. 6 — Ўзбек халқ рақс ансамбли. X. 18. 7. 18. 10. 11. 15 — Йил фаслларидан бири. 1. 20. 21 — Мевазор жой.

Тузувчи: Фаёз ҒАФУРОВ.

Сурнай навоси

— Тўхтанг, сурнай навоси келаяпти... Уни Наврўз айёмида Абдурасул Ғуломов чалаётир!..

Дарҳақиқат, сурнай навоси атрофни тутган, доиранинг тап-тап жўр бўлиши куйга аллақандай сеҳр бахш этиб тургандай эди. Бир дам ўтиб карнай садо бера бошлади. Осмонгача етгудай, ғолибона янгроқ садо ҳаммани тетик қилиб юборди.

Атрофдан тўп-тўп одамлар «Пахтакор» стадиони сари оқа бошлади. Бу ўн беш қардош республика санъат байрамига чорловчи карнай ва сурнай овози эди. Сурнай ўрнини карнай, карнай ўрнини қатор доирачилар таратган садо эгаллар, бу ерга тўпланганларнинг чеҳрасида табассум, юришлари ҳам аллақандай тантанавор эди...

Миллий анъаналар... Миллий музика... Миллий чолғув асбоблари, миллий куй чалувчи созанда ва бастакорлар, куй ва қўшиқлар...

Партия ва ҳукуматимиз катта минбарлардан туриб миллийлик ва миллий урф-одатлар, миллий анъаналарни ривожлантириш хусусида тинмай қайғуриб, омилкор йўллар кўрсатиб келаётгани бежиз эмас.

Рус халқининг гармон чалиши, украин халқининг бандура тароналари, қирғизнинг қўбуси, белоруснинг сибизғаси, ўзбекнинг сурнайи ва доираси жаранги кимни мафтун этмайди, дейсиз.

Биз кимники зўр деб чиранмаймиз, ҳар бирининг ўзига хос латофати, сеҳр кучи, ўзгача жозибаси бор. Ким ютар пойгасини ҳам қувмаймиз, чунки яхши биламизки бизнинг Совет Иттифоқи деган буюк оиламизда доимо дўстлик ютади, дўстлик ғолиб келади, биз эса бу эзгу дўстлик йўлида куй чаламиз, қўшиқ айтамиз, дўстлар тўю тантаналарига ҳамиша ўз созимиз билан камтарона хизматда бўламиз.

Ўзбек халқининг карнай ва сурнайи овозасини бугунги кунда таратаётганлар ким! Булар яқиндагина ўзининг 50 йиллик муборак тўйини нишонлаган Муҳиддин Қориёқубов номидаги Ўзбек Давлат филармонияси солистлари Абдукарим ака, Абдуқаюм ака, Комил ака Ориповлар устозлигида, Саидазим Саидрасулов раҳбарлигида ижрочилик фаолиятини тобора юксалтириб бораётган Абдурасул Ғуломов, Зокиржон Султонов, Ремамат Нишонов ва шу каби заҳматкаш чолғучилардир.

Бугун биз таниқли сурнайчи Абдурасул Ғуломов ҳаёт йўлини кузатар эканмиз, эллик баҳорни қаршилаб қўйган созанданинг йўл юриб, йўл юрса ҳам мўл юриб эл хизматига камарбаста бўлаётганига гувоҳ бўламиз.

Санъаткорларнинг тилаклари доимо яхши бўлади. Элу юртда «Тўй-томоша кўп бўлсин, бизлар қўлда созимиз, тилда қўшиғимиз билан баҳоли-қудрат хизмат ўтайлик», дейишади.

Худди шунингдек Абдурасулжоннинг ниятларини эшитганимизда, тилларидан бол томиб, халқимиз бахтини, ҳаётлари фаровон бўлишини тилаб гапирдилар.

Мана у киши ўз биродарлари, ҳамкасблари билан босиб ўтган йўлларнинг қисқача географияси: Москва , Ленинград, Владимир шаҳарлари, бепоён Сибирь, ўзлаштирилаётган бойликка кон Тюмень, қадим истеҳком — Новгород, мўътадил ҳавоси— жонроҳати Ялта ва Симферополь, Қрим, қардош Қозоғистон ва Қорақалпоғистон, ўз жонажон шаҳарларимиз Андижон, Фарғона, Қўқон, Марғилон, Наманган, Бухоро, Хоразм, Нукус, Ўш, Фрунзе, Чимкент, Самарқанд, Жиззах ва бошқа шаҳарлар...

Тасаввур қилинг, ушбу шаҳарлардаги район ва қишлоқларни рўйхатга қўшгудек бўлсак, карнай садоси, сурнай навоси, доира қарсбада-бангги элни томошага, бирдамликка, эстетик ҳордиққа чорлаганининг ҳисобига етиб бўлармикан. Бу кўринишга осон, аммо халқ йиғилган даврага чиқиб бир калима сўз ёхуд бир жуфт сурнай навосини маъқул этмоқнинг ўзи бўлмайди. Бунга узлуксиз машқлар, изланишлар, ором билмай қилинган меҳнатгина эриштиради. Зеро, бугун қаламга олганимиз Абдурасул Ғуломовнинг ҳаёт йўли равон, асфальт тўшалган из эмас. Абдурасулнинг оталари Соатов Ғулом ака Тошкент трамвай депосининг оддий ишчиси эди. Ватанимиз тупроғига немис-фашист босқинчилари ҳиёнаткорона бостириб кирганда у ҳам Ватан мудофаасига — жангга отланди. Унда Абдурасулжон уч ёшли гўдак эди. Ота урушдан қайтмади. Ватан йўлидаги жангларда қаҳрамонларча ҳалок бўлди. Абдурасулжон 8 ёшга тўлар-тўлмас ўз меҳрибон онажонисидан ҳам айрилиб қолди. Шир етим бўлиб қолган Абдурасул гангиб қолмади. Қариндош-уруғлари кўмагида ўқишни давом эттирди. Темир йўл билим юртини тугатгандан сўнг 1957 йилдан то 1961 йилгача Октябрь революцияси номидаги Тепловоз ремонти заводида оддий ишчи бўлиб ишлади. Заводдаги ҳаваскорлик тўгарагида миллий чолғу асбобларидан сабоқ олди. Кейин В. П. Чкалов номидаги Ташкент авиация ишлаб чиқариш бирлашмасида 5-разрядли слесарь бўлиб 1979 йилгача ишлади. Ишдан ташқари вақтларда ўзи болаликдан ишқивоз бўлган сурнай ва карнай чалиш машқини қилаверди. Доира чертиб усуллар ўрганаверди. Бундан хабар топган Ўзбек Давлат филармонияси заҳматкашлари Абдурасул Ғуломовни ишга чорлашди. У ерда ўзбек миллий чолғу асбоблари оркестри вужудга келди. Шундан буён Москвада XII Жаҳон фестивали ўтадими, оламаро спорт йиғинларими, В. И. Ленин номидаги СССР Халқлари дўстлиги саройида катта концертлар бўладими, Осиё, Африка ва Лотин Америкаси мамлакатлари кинофестивалларидами, Тюмень сафарига отланган санъат аҳллари тўдасидами — ўзбек миллий санъатини намойиш этиб келяптики, санайверсак саноғи йўқ.

Абдурасул Ғуломов хонадонига йўлимиз тушиб остонадан ҳовлига кирганимизда чамаси икки ярим ёшлик болакай сўрида ўтирарди. У гиламга каттагина доирани тўнкариб олганча чертиб ўтирар эди. Унинг исми Жамшиджон экан. Доира чертишга ниҳоятда қизиқар экан. Бобоси сурнайда машқ қилганда, дарҳол доирани олиб чиқиб, ерга қўйиб олиб жўр бўла бошлар экан. Созанда Абдурасул Ғуломовнинг хонадонида ҳамма бирор асбобда куй чалар экан.

Қуш уясида кўрганини қилади, дейди доно халқимиз. Биз боланинг жажжи қўлчалари билан доира чертаётганидан ҳавасимиз ошиб:

Доирамнинг жарангига
Булбул хониш қилади.
Доирамнинг жарангига
Кўнгил хониш қилади.
Эркин куйла, бахтинг балқиб,
Яйрашингни эт ошкор.
Доиранг ҳам қалқиб-қалқиб,
Этаверсин дил изҳор,
— деб юбордик.

Абдурасул Ғуломовнинг сурнай навоси жарангида у кишининг умр йўлдоши Муқаддамхоннинг ҳам ҳиссалари бениҳоя. Уйда аҳил ва тотувлик бўлгани, ҳамма нарса саранжом-саришталиги учун, улар кўрган олти фарзанд аҳил-иттифоқ яшаётганлари, ўқиб ўрганаётганлари учун ҳам Абдурасулжон хотиржам сафарларга чиқиб кета олади. Шунинг учун ҳам оддий, содда, камтар, заҳматкаш сурнайчимиз ўз ҳалол меҳнати учун қатор қардош республика, ўлка ва шаҳарлар фахрий ёрлиқларига муяссар бўлганлар...

— Тўхтанг, сурнай навоси келяпти! Ҳа, сурнай хониш этаётир. Унга карнай ва доира, йиғилган одамлар қалблари жўр бўлаётир. Сурнайни Наврўз айёмида Абдурасул Ғуломов чалаётир!..

САЙЁР,
ТЎЛҚИН.

Фан ва техника янгиликлари

ГЕОЛОГЛАР ҲАМКОРЛИГИ

Афғонистон Республикаси Кон ишлари ва саноат министрлиги билан «Ўзбекгеология» бошқармаси ўртасида бевосита алоқалар тўғрисида Тошкентда имзоланган шартномада геология соҳасида Афғонистон ва Ўзбекистон ҳамкорлигини кенгайтириш назарда тутилади. Ҳужжат Афғонистоннинг шимолий вилоятларида нефть ва газ конларини биргаликда қидириш ва разведка қилиш программасига айланади.

— Ўзбекистонлик ҳамкасбларимиз билан икки йилдан бери ҳамкорлик қиляпмиз, — деди Афғонистон Республикаси Кон ишлари ва саноат министри Муҳаммад Асхак Кава. — Ҳозир биргаликда ишлашимиз мумкин бўлган янги-янги жабҳаларни қидиряпмиз. Биз — қўшнилармиз, Ўзбекистон ва Афғонистон геологияси ягона система бўлиб, кўпгина конларни биргаликда ишга солишимиз мумкин бўлур эди. Бунинг учун бевосита алоқалар янада қулай шароитлар яратади.

Дўст мамлакатга бурғулаш ускуналари, коржомалар текинга берилди. Ўзбек геологлари амалий ёрдам кўрсатиш учун Афғонистонга бир неча марта борганлар. Афғонлар Ўзбекистонга геофизик, сейсмик тадқиқотлар материалларини олиб келишмоқда, тошкентлик ҳамкасблар эса бу материалларни электрон-ҳисоблаш машиналарида ишлаб, нефть ва газ конларини разведка қилиш юзасидан тавсиялар тайёрлашади.

Министр республика геологлари Афғонистон шимолида илгари истиқболсиз ҳисобланган газ қудуқларини текширишда ёрдам берганликларини уқтирди. Уларнинг кўпидан, масалан, Бошиқурд қудуғидан ҳозир фойдаланилмоқда.

— Биз Тошкентда қўшма корхоналар тузиш масалаларини ўртага қўйдик,—дейди Муҳаммад Асхак Кава. — Булар қазилма бойликларни қазиб олиб, уларни қайта ишлайдиган фирмалар бўлиши мумкин. Биз Олмалиқ кон-металлургия комбинатида бўлдик. Афғонистонда ҳам рангли металларнинг йирик конлари яқинида шундай корхоналар қуриш менинг орзуимдир.

ЯШИЛ ИҲОТА ҚАНДАЙ БЎЛИШИ КЕРАК?

Ҳали кўклам кирганича йўғу, лекин Олмалиқ химия заводи атрофида ўтқазилган дарахт ва буталар нимжон бўлиши олдиндан кўриниб турибди. Ўсимликлар бундай қўшничиликдан жуда хароб аҳволда қолишди. Қоидага кўра улар вегетация даврида икки маротаба барг тўкадилар, мевали дарахтлар, чинор ва заранг шоҳлари яланғочланиб, мевалар кичраяди... Саноат чиқитлари ўсимликлар организмига ана шундай таъсир кўрсатмоқда. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Ботаника боғининг олимлари корхонага яқин жойлашган территорияда текшириш ўтказиб, ана шуни аниқладилар.

Олимлар, масалан, Тошкент лак-бўёқ, экскаватор ва компрессор заводлари районида шаҳар зоналари булғаниши турли даражаларининг яшил дов-дарахтлар «саломатлигига» сезиларли таъсир этишини аниқладилар. Ўсимликларнинг қай бири ёмон ташқи таъсирдан ўзларини ҳимоя қилишни «ўрганиб олишганини», одатдан ташқари шаҳар шароитига яхшироқ мослашаётганини ҳам тадқиқ этдилар.

Изланишлар натижаларидан шаҳарларнинг яшил либосини яратишда фойдаланилади. Яшил либос эса экологик вазиятнинг соғломлаштиришга кўмаклашади. Тадқиқотчилар саноат марказларининг кўча ва майдонларига ҳавони имкони борича тозалай оладиган, атмосферадаги зарарли моддаларни ютадиган манзарали ва мевали дарахтлар ўтқазиш керак, деган хулосага келдилар...

Ботаника боғининг олимлари тегишли тавсиялар тайёрлашди. Тажриба — ишлаб чиқариш кўчатзорлари яратилган бўлиб, бу ерда хиёбон ва майдонларимизга жонли, рангбаранг қиёфасини қайтариш билан бирга, шаҳарга ишончли яшил иҳота ҳам беришга кўмаклашадиган дарахт ва бута навлари етиштирилади.

«ДАРХОН» ЁРДАМГА КЕЛДИ

«Дархон» — тўкин-сочинлик демакдир. Фан-техника ишлаб чиқариш кооперативига ана шундай ном берилди. Ўзбекистон ССР Фанлар академияси Қорақалпоғистон АССР филиалининг Табиий фанлар комплекс институти олимлари билан Қозоғистон ССР Фанлар академияси тупроқшунослик институтининг ижодий ҳамкорлиги натижасида ана шундай кооператив тузилди.

Бу икки коллектив кўп йиллардан буён шўр босган ерларни ўзлаштириш муаммоси устида иш олиб бормоқда, анчагина амалий тажрибага эга. «Дархон» шоли экиш практикасига самарали технологияларни жорий қилиш билан машғул бўлган олимлар куч-ғайратларини бирлаштиради, кўпгина илмий янгиликларни синаб кўришга кўмаклашади.

Чимбой, Ленинобод, Тахтакўпир районларидаги шоли етиштирувчи тўртта хўжалик билан илмий-тадқиқот ишларини ўтказиш тўғрисида шартномалар тузилди.

(ЎзТАГ).

Бахтли чеҳралар.

Ҳурматли редакция, ҳаётда қандай яшаш керак! Мактубимни тўсатдан шундай савол билан бошлашимнинг боиси бор, албатта. Ҳаёт мураккаблиги, унда яшаш биз ўйлаганчалик жўнгина эмаслигини яхши биламан. Турмуш икир-чикирлари-ю оила муаммоларигача ақлим етади. Олий маълумотлиман. Лекин инсон ҳаётда қанчалик оқилу-доно бўлмасин, барибир қоқилмай иложи йўқ экан. Тўғри, янглишишлар ҳам ҳар хил бўлади. Баъзи хатоларимиз кунлар ўтиши билан унутилиб, тўғри изга тушиб кетса, баъзилари бир умрга киши қалбида муҳрланиб қоларкан. Энди бунисини тузатадиган ҳеч қандай куч, ҳеч қандай олий ҳакам бўлмас экан.

Мен ҳам ҳаётда ана шундай янглишганларданман. Мана шу янглишув бўлмаса, аллақачон ўз бахтимни топиб кетардим, оилали бўлардим, 32 ёшга чиқиб ёлғиз онамнинг эркатойи бўлиб ўтирмасдим.

Институтда ўқиб юрганимда «харидор»ларим кўп эди. Лекин уларнинг биронтасидан кўнглим тўлмасди. Қўни-қўшнилар, қариндош-уруғлар совчиликка келавериб эшигимиз турмини бузишди. Ҳаммасига бир хил «йўқ» деган жавобни бераверdik. Очиғини айтганда, «менинг идеалим»даги йигит ҳаммадан бошқачароқ, ҳаммадан гўзалроқ, ширинсухан, хотинининг бир сўзини икки қилмайдиган, уни бошига кўтарадиган киши бўлиши керак эди. Билмайман, бундай тасаввур менда қачон ва қай вақт пайдо бўлдийкин! Балки бу болалигимда онамнинг мен ёлғизини ҳаддан ташқари эркалатгани, арзандасини ардоқлаб барча оила юмушларини онажонимнинг ўзлари бажаргани, балки менинг одамлар оғзига тушган чиройим, кўча-кўйда йигитларнинг еб қўйгудек менга тикилишлари-ю, дугоналаримнинг ҳасадлари туфайли содир бўлгандир. Шунинг учун ҳам димоғим кўтарилиб, манманлик, одамларни менсимаслик, кибру ҳаво кўчасига кириб кетгандирман.

Афсус, мен янглишган эканман. Ҳаётда ўзига ўта бино қўйган кишининг тақдири шу экан. Бундан саккиз йил муқаддам эндигина университетни битириб илмий-текшириш институтига ишга борган кезларим эди. «Ошиқларим»нинг кўплари мендан умидини узишиб, қўлларини қўлтиққа урган вақтлар. Қолаверса улар ўзларига муносиб ёр топиб, оилали бўлишган эди. Шундай дамларнинг бирида Олимжон деган ҳамкасабам орқамдан соядек эргашиб қолди. Очиғини айтганда, мен ҳам ниҳоят излаганимни топгандек эдим. Лекин Олимжонга ҳам осонликча бош эгиш ниятида эмасдим. Бечора бир йил югурди орқамдан. Хуллас, барча шартларимга кўнгач, унга розилик бердим.

Олимжоннинг ҳам ўзимизга ўхшаган ёлғиз онаси бор экан. Яшашлари ҳам ўртаҳол экан.

Турмуш чорраҳаларида

ҚАДРИМГА ЙИҒЛАЙМАН

Мен ўлгур оиласини шундайлигини билсам ҳам унга талабни катта қўйдим. Олимжон «Майли, бир оз қарз-қурз бўлса ҳам тўйини сиз айтганча қиламан», деб ваъда берди.

Икки томонда тараддуд бошланиб кетди. Тўй куни белгиланди. Табрикларнинг чеки йўқ. ЗАГС куни эшигимизга 6 та янги «Жигули», 2 та қора «Волга» келиб тўхтади. Ҳасаддан қўшниларимизнинг кўзи чиқиб кетай деди. Мен ва дугоналарим ўтиргач, машиналар карвони шаҳар бўйлаб кетди.

— Бахтиёрман, — дейди Олимжон мени қучиб. Мен индамайман. Сир бой бергим келмайди.

— Қаёққа борамиз! — сўрайман ундан жилмайиб.

— ЗАГСга, — дейди Олимжон елкамни сиқиб.

— Йўқ, олдин магазинга, заргарлик магазинига борамиз. Ахир ҳали никоҳ узуги олганимиз йўқ-ку. — дейман норози оҳангда.

— Ҳа-я, айтгандек.

Олимжон сергакланди. Унинг буйруғи билан машиналар «чийиллаб» орқага қайрилди. Тўғри йўлдан бир оз юргач, магазин қаршисида тўхтадик. Олимжон мени қўлтиқлаб машинадан туширди. Ичкарига кирдик.

— Танланг, — деди Олимжон ранг-баранг узукларни кўрсатиб. — Мана шуниси чиройли шекилли.

Нархини кўриб энсам қотди. Олимжон 3 — 4 та узукни кўрсатди. Афсуски улардан биронтаси ҳам менга маъқул бўлмади.

— Қайсиниси сизга ёқади ахир! — бир оз жеркиб гапирди Олимжон.

Мен гавҳар кўзли узукни кўрсатдим.

— Ахир у икки минг сўм-ку...

Бу сўздан ҳамма ҳайратга тушиб, ўша узукка тикилиб қолишди. Кўпчилик олдида мулзам бўлиб қолишни хоҳламасдим.

— Олиб берасиз, гап тамом, — дедим қатъий оҳангда.

— Уйланишни чидаганга чиқарган куёв бола, — деди магазинчи тоғамнинг суюкли хотини хо-холаб.

Олимжон ўйланиб қолди. Шерикларига нимадир деди. Кейин менга юзланди:

— Мунирахон, майли мен сизга шу узукни тўй ўтгандан кейин олиб берай.

Тоғамнинг хотини «кўнма» дегандек, оёғимнинг учини босди. Кейин Олимжонга пичинг қилди:

— Вой, ҳайит ўтгандан кейин нима қиламиз узукни. Ҳамма нарса ҳам ўз вақтида жоизда, куёв тўра, — деди кибр билан чимрилиб.

Олимжон чидаб тура олмади. Ташқарига чиқиб кетди. Йигитлар ҳам чиқишди. Аччиқланиб улар орқасидан юрдик. Обрўйим, келинлик либосим бир пул бўлди. Олимжон шерикларига нимадир деди. Шунда ғалати бўлиб кетдим. Юрагимда бирдан қандайдир ғашлик, қўрқув пайдо бўлди. Ҳозир ҳеч ким бўлмаса қилмишим учун Олимжондан минг бора узр сўрашга тайёр эдим. Афсус, бунинг иложи йўқ. Кўпчилик олдида ўзимни ерга уришни истамасдим. Дарҳақиқат, «Ҳолинг шу эканку, нима қилардинг ўша узукка ёпишиб», деган маломатларга қолишни истамасдим.

Юрагим ғаш бўлганча бор экан. Машиналар тўғри бизнинг уйимиз томон елиб кетди. Олимжон карахт, бирор сўз айтишдан ожиз эди. Мен ҳам аламдан индамасдим. Уйга етиб келдик. Машинадан биз томон тушишимиз билан куёв навкарлар хайр-маъзурни насия қилиб жўнаб қолишди.

Аламдан кечгача йиғладим. Эртасига куёвникидан «тўй бўлмайди» деган хабар келгандан кейинги кўз ёшларимни айтинг.

Мағрурлик, кибр-ҳаво, бойликка ҳирс қўйиш мени шу кўйга солди, ҳаётимни остин-устун қилиб юборди.

Кўп ўтмай Олимжон бошқа қизга уйланди. Мен билан бир коллективда ишлашга иймандими ёки менинг турқимни кўришни истамадими, ҳарқалай ўша кўнгилсиз воқеадан кейин бошқа ишга ўтиб кетди.

Мана ўшанга ҳам етти йил бўлди. Шундан бери остонамизга ақалли бирор марта ҳам совчи келгани йўқ, бирор йигит севги изҳор қилмади.

Яқинда Олимжонни кўриб қолдим. У икки боласини етаклаб борарди. Анча тўлишибди. Ҳаётдан мамнунлиги шундоққина қадам олишидан билиниб турибди. Кўзларимиз тўқнашди. Мен жилмайдим. У дарҳол бир нарсадан ранжигандек кўзини ерга олди. Ҳатто бир табассум ҳадя этмади менга. Мана шуниси ўтиб тушди. Аламдан йиғладим...

Ушбу мактуб катта ҳаёт йўлига қадам қўйган қизларга ибрат бўлар деган умидда уни оқизмай-томизмай сизларга ёзиб юбордим. Зеро бундан бошқа иложим ҳам йўқ эди. Ахир мен ҳам инсонман, юракдаги армонларни кимгадир тўкиб солишим керак-ку, ахир.

Муниранинг мактубини оққа кўчирувчи:
Маҳмуд КОМИЛЖОНОВ.

Редактор Э. М. ЭРНАЗАРОВ.

Реклама ва эълонлар

СПОРТ ЛОТЕРЕЯЛАРИ — СПОРТ ИШҚИБОЗЛАРИҒА:

ОМАДИНГИЗ КЕЛСА «ЖИГУЛИ» ЮТАСИЗ.

СИЗ ЎЗ ШАХСИЙ АВТОМАШИНАНГИЗ БЎЛИШИНИ КЎПДАН ОРЗУ ҚИЛАСИЗМИ?

Марҳамат! Бунинг учун сиз «Спортлото» ёки «Спортпрогноз» спорт лотереяларига чиқадиган 10 минг сўм ютуқ эгаси бўлишингиз лозим. 1988 йил 18 тираждан бошлаб омади келганларга навбатсиз «ВАЗ-2107» маркали «Жигули» автомобилини сотиб олиш ҳуқуқи берилган.

Бу қоида бир тиражли билетнинг биргина варианти, шунингдек бир билетга пул ютуғи чиққан, чунончи, бир йўла бир неча билетга ютуқ чиққан (10 та тартиб номерлари доирасида) ҳолларда ҳам тааллуқлидир.

«ЖИГУЛИ» автомашинасига бир билетга, чунончи бир тиражда 10 карра қатнаша оладиган 10 тиражли лотереянинг бир билетига ўша миқдордаги пул ютуғи ютиб ҳам эга бўлиш мумкин.

10 тиражли билет бўйича бир тиражнинг бир вариантида 10 минг сўм ютуқ ютган кишига, шунингдек бир тиражда 10 карра қатнаша оладиган 10 тиражли билет бўйича бир сафар 10 минг сўм пул ютуғи чиққан кишиларга «ВОЛГА ГАЗ-24-10» автомобилини навбатдан ташқари сотиб олиш ҳуқуқи берилади.

1988 йилда республикамиздаги 57 нафар спорт лотереяси ишқибози «ЖИГУЛИ» автомашинаси ва 6 киши «ВОЛГА» автомашинаси эгаси бўлишди.

1989 йилда «УЗСПОРТЛОТО» «мўлжални аниқ олганлар»га атаб 60 дона «Жигули ВАЗ-2107» автомашинаси ва 5 дона «ВОЛГА ГАЗ-24-10» автомашинаси ажратди.

СИЗЛАРГА ОМАД ЁР БЎЛСИН!

«УЗСПОРТЛОТО».

Ўзбекистон ССР Халқ таълими министрлиги
Ўзбекистон ССР Мебель саноати министрлиги
ҳузуридаги
27-ШАҲАР ҲУНАР-ТЕХНИКА БИЛИМ ЮРТИ
қуйидаги мутахассисликлар бўйича
1989-1990 ўқув йили учун

қабул эълон қилади

ЮҚОРИ МАЛАКАЛИ ПРОФИЛДАГИ ДУРАДГОР-СТАНОКЧИ. **Ўқиш муддати 1 йил.**

БАДИИЙ ВА МОДЕЛЛИ МЕБЕЛЧИ-ДУРАДГОР. **Ўқиш муддати — 3 йил.**

ҚУРУВЧИ-ДУРАДГОР. **Ўқиш муддати — 3 йил.**

ЖИЛВА БЕРИШ МУТАХАССИСЛИГИ БЎЙИЧА БУЁҚЧИ. **Ўқиш муддати — 3 йил.**

ПАРДОЗЛОВЧИ, ПЛИТА ЁТҚИЗУВЧИ, МОЗАИКАЧИ. **Ўқиш муддати 3 йил.**

БИЛИМ ЮРТИГА 8-10 СИНФ ҲАЖМИДА МАЪЛУМОТГА ЭГА БЎЛГАН 15 ВА УНДАН КАТТА ЁШДАГИ ЙИГИТ-ҚИЗЛАР ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ

3 йиллик ўқишни тамомлаганларга диплом берилади.

Ўқувчилар кунига 3 маҳал бепул овқат, кийим-бош ва ишлаб чиқариш практикаси давридаги меҳнат ҳақининг 50 проценти билан таъминланадилар.

Билим юртини аъло баҳолар билан битирганлар олий ва ўрта махсус ўқув юртларига имтиёзли равишда қабул қилинади.

ЎҚИШ МУДДАТИ ИШ СТАЖИГА КИРАДИ.

27-ҳунар-техника билим юрти янги, замонавий бинога жойлашган. Билим юртида бадиий ҳаваскорлик тўгараклари ташкил этилган, спорт комплексида бокс, кураш, шахмат, шашка, волейбол секциялари ишлайди.

Билим юрти директори номига ёзилган аризага қуйидаги ҳужжатлар қўшиб топширилади: таржимаи ҳол, туғилганлиги ҳақидаги гувоҳнома ёки паспорт (асли), маълумоти ҳақидаги гувоҳнома (асли), мактабдан характеристика, турар жойидан справка, 4 дона фотосурат (3х4 см.), 086/У формадаги медицина справкаси.

МАШҒУЛОТЛАР 1 СЕНТЯБРДАН БОШЛАНАДИ.

«ҲУЖЖАТЛАР СОАТ 9 ДАН 17.00 ГАЧА ҚАБУЛ ҚИЛИНАДИ.

Билим юрти адреси: Тошкент шаҳри, Спутник массиви, 4-квартал (19-троллейбус; 58, 75, 40, 98, 99-автобусларнинг «СПТУ-27» бекати).

«ТУРИСТ»
ТУРИСТИК-ЭКСКУРСИЯ ПУТЁВКАЛАРИНИ СОТИШ БЮРОСИ

саёҳатга таклиф қилади

КИЕВ, 7 апрелдан 16 апрелгача. Баҳоси — 346 сўм.

КАЛИНИНГРАД - ПАЛАНГА, 7 апрелдан 20 апрелгача. Баҳоси — 374 сўм.

КАЛИНИНГРАД-КАУНАС, 14 апрелдан 23 апрелгача.

ДРУСКИНИНКАЙ, 25 апрелдан 6 майгача. Баҳоси— 305 сўм.

ВИЛЬНЮС-ПАЛАНГА, 28 апрелдан 7 майгача. Баҳоси — 323 сўм.

ПАЛАНГА-ЛИЕПАЯ-РИГА, 30 апрелдан 13 майгача.

БРЕСТ-БОРИСОВ, 2 апрелдан 10 апрелгача. Баҳоси — 307 сўм.

СОЧИ (хусусий сектор), **2 апрелдан 12 апрелгача. Баҳоси — 288 сўм.**

ВИЗУ (Эстония)-**ЛЕНИНГРАД, 11 апрелдан 20 апрелгача.** Баҳоси — **309 сўм.**

КАУНАС-СВЕТЛОГОРСК, 25 апрелдан 4 майгача.

КАЛИНИНГРАД-ПАНЕВЕЖИС, 3 апрелдан 16 апрелгача. Баҳоси — 392 сўм.

ЛЬВОВ-ДРАГОБИЧ, 1 апрелдан 20 апрелгача, 20 апрелдан 9 майгача. Баҳоси — 433 сўм.

КИСЛОВОДСК, 4 апрелдан 23 апрелгача.

СОЧИ, 25 апрелдан 15 майгача.

ЛАЗЕРЕВСКОЕ, 14 апрелдан 4 майгача.

«БАЗЕЛЕТИ-ЗЕЛЕНИЙ МИС» туристик базаси, 26 апрелдан 6 майгача.

«ЗОЛОТОЕ КОЛЬЦО РОССИИ» — (Владимир-Гусь Хрустальний-Ярославль-Залесский-Кострома-Ростов Великий-Загорск-Москва), **3 апрелдан 21 апрелгача. Баҳоси — 539 сўм.**

Самолёт билан бориш ва қайтиш, овқатланиш, жойлашиш, экскурсия хизмати кўрсатиш харажатлари путёвка қийматига киради.

Барча саволлар юзасидан қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент-11, Навоий кўчаси 69 «а» уй. (Метронинг «Пахтакор» станцияси). Телефон: 44-11-97.

Театр

НАВОИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК КАТТА ТЕАТРИДА — 11/III да Ҳамза Ҳакимзода Ниёзийнинг 100 ёшга тўлганлиги муносабати билан **Майсаранинг иши**, 12/III да **Гўзал Василиса** (12.00), **Оловли фаришта** (19.00).

ҲАМЗА НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ АКАДЕМИК ДРАМА ТЕАТРИДА—10/III да **Олтин девор**, 11/III да **Келинлар қўзғолони**, 12/III да **Абдулла Қодирийнинг ўтган кунлари** (19.00).

МУҚИМИЙ НОМИДАГИ ЎЗБЕК ДАВЛАТ МУЗИКАЛИ ТЕАТРИДА — 10/III да **Аршин мол-олон**, 11/III да **Табассум оқшоми**, 12/III да **Зўлдир.**

Кино

10 МАРТДА
БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР

Санъат саройи — «ЁЛҒОНЧИ» (16, 18.30, 20.40, катта зал).

Чайка — «ШИРИН ХАЁЛЛАР» (16, 18.30, 21.00).

Ватан — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (16, 18, 20, 21.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ИФ ҚАЛЪАСИНИНГ МАҲБУСИ» (16, 18.30, 21.00).

Москва — «ҚОЧОҚЛАР» (тоқ соатларда ва 20.40 да).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «КИНГ-КОНГ ТИРИК» (16, 18.15, 20.30).

Нукус — «ҚОЧОҚЛАР» (17, 19, 20.45).

Қозоғистон — «ИШЕҚМАС» (16, 17, 19, 20.00).

К. Ёрматов номли — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (16, 18.30).

Лисунов номли — «ИГНА» (17, 19, 21.00).

Восток — «ИШЕҚМАС» (16, 18.30, 20.45).

11 МАРТДА

БАДИИЙ ФИЛЬМЛАР:

Санъат саройи — «ЁЛҒОНЧИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.40, катта зал).

Чайка — «ЖУРЪАТ» (11, 13.30); «ШИРИН ХАЁЛЛАР» (16, 18.30, 21.00).

Ватан — «ҚОНУНДАГИ ЎҒРИЛАР» (12, 14, 16, 18.20, 21.30).

Тошкент Советининг 50 йиллиги — «ИФ ҚАЛЪАСИНИНГ МАҲБУСИ» (11, 13.30, 16, 18.30, 21.00).

Москва — «ҚОЧОҚЛАР» (тоқ соатларда ва 20.40 да).

ВЛКСМ 30 йиллиги — «КИНГ КОНГ ТИРИК» (11, 13.30, 16, 18.15, 20.30).

Нукус — «ҚОЧОҚЛАР» (11, 13, 15, 17, 19, 20.45).

Қозоғистон — «ИШЕҚМАС» (11, 12, 13.30, 14.30, 16, 17, 19, 20.00).

К. Ёрматов номли — «МЕНИНГ ИСМИМ АРЛЕКИНО» (11, 13.30, 16, 18.30).

Лисунов номли — «ИГНА» (11, 13, 15, 17, 19, 21.00).

Восток — «ИШЕҚМАС» (11, 13.30, 16, 18.30, 20.45).

КОРХОНАЛАР ВА ТАШКИЛОТЛАРНИНГ РАҲБАРЛАРИ ДИҚҚАТИГА!

СССР Дон маҳсулотлари министрлиги

«ГосНИИсредазпром зернопроект» институтининг

КОМПЛЕКС БЎЛИМИ **ТУГАТИЛДИ**

Даъволар эълон чиққан кундан бошлаб қуйидаги адресда қабул қилинади: 700060, Тошкент шаҳри, Лоҳутий кўчаси, 36-уй.

Республика яйловларда мелиорация-қурилиш бирлашмасининг

ИХТИСОСЛАШТИРИЛГАН ИШГА ТУШИРИШ-СОЗЛАШ ЭЛЕКТРОМОНТАЖ БОШҚАРМАСИ

электромонтаж ишлари ишлаб чиқаришида

Кучли электр жиҳозларини **монтаж қилувчи, кабелчи, подстанцияларда ишловчи**, электр узатиш линияларини монтаж қилиш бўйича **линия ишчиси**, монтаж қилиш тажрибасига эга бўлган **прораб** касбларида ишлаш учун

ИШГА ТАКЛИФ ҚИЛАДИ

Қуйидаги адресга мурожаат қилинсин: Тошкент шаҳри, (69, 74-автобусларнинг «Алгоритм» массиви» бекати).

«Узстройконструкция» территориал бирлашмасининг

2-ТЕМИР-БЕТОН МАҲСУЛОТЛАРИ ЗАВОДИ

1989 йилда

буюртмачи материалидан қуйидаги маҳсулотларни тайёрлаш учун

ШАРТНОМАЛАР ТУЗАДИ

— 1.423, 1.427, ИИС-22, 3.015 туркумидаги устунлар;
— ИИС-23 маркали ригеллар;
— 12, 18 м. ҳажмли қоплама темирлар;
— ўтиш каналлари элементлари;
— 24 м. ҳажмли фермалар;
— турли плиталар;
— қувурлар;
— ҳалқалар.

Завод адреси: 700146, Тошкент шаҳри, Қурилиш кўчаси, 1-уй. Телефонлар: 90-31-69, 90-39-33, 90-39-53.

«Главташкентстрой» 12-қурилиш трестининг 2-кўчма механизация колоннаси кадрлар бўлимининг йўқолган

ПЕЧАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

«Средазкабель» ишлаб чиқариш бирлашмаси қошидаги «Мухандис» кооперативининг йўқолган

ДУМАЛОҚ ПЕЧАТИ
БЕКОР ҚИЛИНАДИ

Тошкент шаҳар Собир Раҳимов районидаги 243-ўрта мактаб томонидан **Жамол Комилович Қодиров** номига берилган 078252 номерли йўқолган
8-СИНФНИ ТУГАТГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДАГИ ГУВОҲНОМА
БЕКОР ҚИЛИНАДИ.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг Теплофизика бўлими коллективи бўлим ўринбосари А. А., Саидовга онаси **Лолахон САИДОВАнинг** вафот этганлиги муносабати билан чуқур таъзия изҳор қилади.

Бош универсал магазин— янги уй эгаларига

Янги уй олган ёш оилалар квартирада иложи борича тез тартиб ўрнатишга, мебелларни жойлашга, деразаларга дарпарда илиб, тўр осишга ҳаракат қиладилар.

Агар янги квартира олган бўлсангиз, эртанги кунга қолдирмай дарҳол Бош универсал магазинга марҳамат қилинг.

Қандай тўр олмоқчисиз, оқми, ранглими ёки йўл-йўлидами? Литва ва Грузия галантерея фабрикаларида ишлаб чиқарилган тўрларга эътибор берсангиз чакки бўлмайди. Ана шу рангли тўрларнинг эни 150 сантиметр, йўл-йўлиники — 300 сантиметр, курама ранглисиники (оқ ва кулранг) — 300 сантиметр. Нархи 4 сўм 30 тийиндан 16 сўм 50 тийингача.

Деворга осиладиган соатларнинг бир қатор қулайликлари бор. Бош универсал магазиндан электрон-механик ва кварцли девор соатларини харид қилишингиз мумкин. Уларнинг ташқи кўриниши чиройли. Соатлар сотиладиган бўлимда хотин-қизларнинг «Луч», «Минск», «Чайка» соатлари бор.

Ёш келин-куёвлар хонада ҳамма нарса янги бўлишини истайди. Сизнинг хоҳишингизга кўра кўрпа-тўшак анжомлари бўлимининг сотувчилари кўрпа ва ёстиқ жилдларини, чойшабларни танлаб беришади.

Шундай қилиб, биргалика харид қилинадиган буюмлар олинди.

Харидорларга совға қилиш учун енгил ва нафис крепдешин, чиройли шойи газламаларни (сидирға ва гулли), тилла зеб-зийнатларни, тайёр совға термаларини тавсия этамиз.

Тайёр совға термаларини ГУМнинг биринчи қаватидаги ихтисослашган секциядан, шунингдек ёдгорлик буюмлари билан савдо қилувчи барча бўлимлардан харид қилишингиз мумкин.

ГУМ.

ТАНТАНАЛИ ЛИБОСЛАРНИНГ КЎРКАМЛИГИ ВА БЕЖИРИМЛИГИ, КЛАССИК УСЛУБДАГИ МОДЕЛЛАРНИНГ ИХЧАМ ВА ЗЕБОЛИГИ, СПОРТ БИЛАН ШУҒУЛЛАНИШ ВА ДАМ ОЛИШ УЧУН МЎЛЖАЛЛАНГАН КИЙИМЛАРНИНГ ҚУЛАЙЛИГИ —

Республика трикотаж буюмлар Моделлари уйи яратаётган моделларга хос белгилардир.

БИЗНИНГ МАҲСУЛОТЛАРИМИЗНИ ҲАМ

«ПЕРСПЕКТИВА»

(«Халқлар дўстлиги» проспекти, 3-а, 3-б) ва

«МОДА»

(Ш. Руставели кўчаси, 20)

МАГАЗИНЛАРИДАН ХАРИД ҚИЛИШИНГИЗ МУМКИН.

Агарда сиз магазинга ташриф буюрсангиз маъқул бўлган моделдан ўз размерингизда тополмасангиз ёки танлаган моделингизнинг ранги маъқул бўлмаса,

ҲАР ҚАНДАЙ ҲОЛДА ҲАМ ШУ ҲАҚДА ТАҚРИЗ ВА ТАКЛИФЛАР КИТОБИГА ЁЗИБ ҚОЛДИРИШИНГИЗНИ СЎРАЙМИЗ.

БИЗ КЕЛАСИ САФАР МАГАЗИНДАН ҚУРУҚ ЧИҚИБ КЕТМАСЛИГИНГИЗ ЧОРАСИНИ КЎРАМИЗ.

Магазинларнинг иш вақти соат 10 дан 19 гача, танаффус соат 14 дан 15 гача, дам олиш куни — якшанба.

Республика трикотаж буюмлар Моделлари уйи (телефон 45-66-41).

«Союзреклама» Бутуниттифоқ ишлаб чиқариш бирлашмасининг

Ўзбекистон реклама ишлаб чиқариш корхонаси

Реклама ва эълонлар

ТОШКЕНТ оқшоми

Ўзбек ва рус тилларида мустақил равишда нашр этилади.

«Тошкент оқшоми»

(«Вечерний Ташкент») — орган Ташкентского горкома Компартии Узбекистана и городского Совета народных депутатов.

Ўзбекистон Компартияси Марказий Комитети нашриётининг Меҳнат Қизил Байроқ орденли босмахонаси. Тошкент шаҳри.

РЕДАКЦИЯ АДРЕСИ: 700083, Тошкент, Ленинград кўчаси, 32.

Телефонлар: қабулхона — 32-53-76; бўлимлар: партия турмуши ва совет қурилиши — 32-57-84; экономика ва шаҳар хўжалиги — 32-54-19; социал проблемалар — 32-53-10; хатлар ва оммавий ишлар — 33-29-70; жамоатчилик редакцияси — 33-99-42, 32-53-66, 32.54.15; «Ташкентская неделя» рекламалар иловаси — 32-56-84; эълонлар — 33-81-42.

Якшанбадан ташқари, ҳар куни чиқади. Тиражи — 125.00.